

Kriminaliteta v Sloveniji v letu 2013

Tadeja Kolenc,¹ Jurij Kebe,² Anton Bukovnik³

V prispevku so prikazani podatki o kriminaliteti, ki jo je obravnavala slovenska policija, pa tudi tiste spremembe in dejavniki, ki so vplivali na njeno delo. Po statističnih podatkih so poglobitne razlike v statističnih kazalnikih na tem področju za leto 2013 v primerjavi z letom 2012. Policija je obravnavala 93.833 (91.430) kaznivih dejanj, največ, odkar se kazniva dejanja statistično spremljajo, tudi zaradi naraščanja kaznivih dejanj gospodarske in premoženjske kriminalitete. Za 27,1 % več je bilo obravnavane gospodarske kriminalitete, njen delež v celotni obravnavani kriminaliteti pa je bil 17,4 %. Opravila je finančne preiskave v 17,9 % več zadevah; število kaznivih dejanj računalniške kriminalitete se je povzpelo s 131 na 226 ali povečalo za 72,5 %, število ovadenih oseb pa s 45 na 125.

Prednostna naloga policije je bil pregon gospodarske in finančne kriminalitete ter korupcije. Policija je obravnavala 16.333 (12.853) kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete. Škoda, ki so jo ta kazniva dejanja povzročila, pa je bila ocenjena na 288,7 (449,5) milijona evrov. Po izvedenih finančnih preiskavah je policija vložila na državno tožilstvo 150 (135) pobud za zavarovanje premoženjske koristi v višini 131,3 (179,3) milijona evrov.

Pri premoženjskih kaznivih dejanjih, katerih število se je povečalo za 3,7 % je treba opozoriti, da imajo vse pomembnejšo vlogo organizirane združbe storilcev, ki prihajajo v Slovenijo z jugovzhodnega Balkana izključno zaradi storitev kaznivih dejanj. Policisti so sicer preiskali 25,3 % (23,9 %) premoženjskih kaznivih dejanjih.

Pri odkrivanju in preiskovanju kriminalitete je bila policija nekoliko uspešnejša kot leta 2012. Delež kaznivih dejanj, odkritih z lastno dejavnostjo, se je povečal z 12,1 % na 12,6 %, delež preiskanih kaznivih dejanj pa s 46,8 % na 47,2 %.

Ključne besede: kriminaliteta, statistični podatki, kazniva dejanja, osumljenci, policija, policijsko delo, Slovenija

UDK: 343.3/7(497.4)“2013“

1 Uvodna metodološka pojasnila

Statistični podatki so pridobljeni iz aplikacije Statistika za letna in polletna poročila. Od 10. 2. 2014 so bili podatki zamrznjeni in dostopni policijskim enotam na intranetu policije, zato tudi ne vključujejo podatkov, ki so bili vneseni v računalniški sistem pozneje. Napake pri že vnesenih podatkih so bile odpravljene do 3. 3. 2014. Podatki za obravnavano leto niso dokončni, ker se zaradi daljšega trajanja predkazenskih postopkov še dopolnjujejo, so pa primerljivi s podatki za prejšnja leta.

¹ Tadeja Kolenc, univerzitetna diplomirana sociologinja družboslovne informatike, policijska svetnica, vodja Oddelka za načrtovanje in analitiko, Služba generalnega direktorja policije, Generalna policijska uprava. E-pošta: tadeja.kolenc@policija.si

² Jurij Kebe, univerzitetni diplomirani organizator dela, kriminalistični svetnik v Centru za kriminalistično obveščevalno dejavnost, Uprava kriminalistične policije, Generalna policijska uprava. E-pošta: jure.kebe@policija.si

³ Anton Bukovnik, univerzitetni diplomirani obramboslovec, višji policijski inšpektor v Oddelku za načrtovanje in analitiko, Služba generalnega direktorja policije, Generalna policijska uprava. E-pošta: anton.bukovnik@policija.si

V prikazu ni kaznivih dejanj s področja cestnega prometa in kaznivih dejanj, ki se preganjajo na predlog, oškodovanec pa je že ob podaji ovadbe odstopil od pregona (pisna izjava o umiku ali izjava o umiku predloga za pregon). V policijsko statistiko o kriminaliteti niso zajeta prijavljena ali odkrita dejanja, pri katerih ni bilo potrjenega suma storitve ali ni bilo podlage za kazenski pregon po desetem odstavku 148. člena Zakona o kazenskem postopku (ZKP, 2012, 2013). Kazniva dejanja so prikazana glede na čas vložitve kazenskih ovadb ali poročil v njihovo dopolnitev na podlagi devetega odstavka 148. člena ZKP (2012, 2013), in sicer ne glede na to, kdaj so bila storjena. Od storitve posameznih kaznivih dejanj do dokončanja policijske preiskave lahko mine precej časa, tudi več let. Preiskana kazniva dejanja so tista, pri katerih je osumljenec znan že ob prijavi ali odkritju kaznivega dejanja ali pa ga je policija pozneje odkrila.

Statistični podatki obsegajo samo policijski znana, tj. prijavljena in odkrita kazniva dejanja, zato ne odražajo v celoti varnostnih razmer v letu 2013. Obstaja namreč t. i. temno polje kriminalitete, o katerem policijska statistika ne govori. Poleg kriminogenih dejavnikov vplivajo na število kaznivih dejanj učinkovitost policije in drugih organov pri odkrivanju teh dejanj, prednostni vrstni red pri delu, pripravljenost žrtev

ali oškodovancev za prijavljanje kaznivih dejanj, kazenska materialna in procesna zakonodaja ter ne nazadnje tudi način statističnega prikazovanja podatkov (Ferme in Kebe, 2012; Kolenc, Kebe in Bukovnik, 2013; Lukan, 2007, 2008, 2009; Lukan in Kolenc, 2010).

Zaradi razlik med državami v kazenski zakonodaji, organiziranosti organov pregona, pravil statističnega evidentiranja in prikazovanja statističnih podatkov in drugih vzrokov podatki o kriminaliteti niso neposredno mednarodno primerljivi (Aebi et al., 2012; Clarke, 2013). V strokovnih publikacijah se z ustreznimi metodološkimi pojasnili v strokovnih statističnih publikacijah primerjajo podatki o številu kriminalitete, bolj kot številke in deleži pa se primerjajo trendi. Bolj primerljive kakor kriminalitetne statistike so viktimološke ankete in mednarodne samonaznativne (angl. *self-reported*) študije o delinkvenci (Aebi et al., 2010). V nekaterih razvitih državah pa uporabljajo za spremljanje gibanja kriminalitete sistem kriminalitetnih indeksov (Svetek, 2006) in indekse varnosti (angl. *safety index*).⁴

V Evropi velja opozoriti na kriminalitetni statistiki Sveta Evrope European Sourcebook (<http://www3.unil.ch/wpmu/europeansourcebook/>) in Evropske komisije Eurostat (<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>), ki zajemata države članice EU, države kandidatke ter države Efte in EGP.

2 Splošne značilnosti dela policije pri preiskovanju kriminalitete

Generalni direktor policije Stanislav Veniger je v uvodu Poročila o delu policije za 2013 zapisal, da je bilo delo policije kljub dodatnemu krčenju proračunskih sredstev prežeto z uspehi, na katere smo upravičeno ponosni. »Policija je ohranila delovni zagon in znova pokazala, da zmore, hoče in si upa, ne le dotakniti se, temveč tudi prijeto dolga leta nedotakljive, ter odločno poseči v predolgo prezrte najzahtevnejše primere gospodarskega kriminala in korupcije. S svojim delom smo dokazali, da v naši družbi obstaja le ena zakonodaja, ne pa dve ali več,« je poudaril (MNZ, Policija, 2014a: 6).

Med drugim so delo in delovanje policije 2013 zaznamovali: izvajanje nove policijske zakonodaje (Zakon o nalogah in pooblastilih policije, 2013; Zakon o organiziranosti in delu v policiji, 2013); pripravljane podzakonskih aktov na

njeni podlagi, med katerimi velja opozoriti na nova pravila policije – malo ustavo delovanja policije, in prednostni boj proti gospodarski kriminaliteti, zlasti tisti, ki generira veliko premoženjsko korist, tudi s specializiranimi preiskovalnimi skupinami. Za preiskovanje kaznivih dejanj je bila zelo pomembna gradnja sodobnega forenzičnega laboratorija (MNZ, Policija, 2014a).

»Na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kriminalitete je policija sodelovala pri pripravi sprememb Zakona o kazenskem postopku [ZKP-M], v medresorskem usklajevanju je predlagala spremembe Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora in zakona o sodelovanju v kazenskih zadevah držav članic Evropske unije. Za zagotovitev učinkovitejšega preiskovanja gospodarske kriminalitete je predlagala spremembo zakona o bančništvu. Podpisala je sporazuma o medsebojnem sodelovanju z Računskim sodiščem in Uradom RS za nadzor proračuna. Z Upravo RS za izvrševanje kazenskih sankcij pa je bil podpisan sporazum o sodelovanju pri izmenjavi varnostnih informacij. Izvajala je resolucijo o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2012–2016, strategijo obvladovanja gospodarske kriminalitete v Republiki Sloveniji in poseben sklep o prednostnem obravnavanju sumov kaznivih dejanj s področja gospodarske kriminalitete,« je policija zapisala v svoje poročilo (MNZ, Policija, 2014a: 14).

Prednostno področje dela policije je bilo boj proti gospodarski kriminaliteti, zlasti tisti, ki generira veliko premoženjsko korist. Državnemu tožilstvu je poslala kazenske ovadbe ali poročila v njeno dopolnitev za 27,1 % več gospodarskih kaznivih dejanj kot 2012. Kot učinkovitejši način preiskovanja določenih zahtevnih kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete in korupcije so se izkazale specializirane preiskovalne skupine. Tudi sicer si je policija prizadevala izboljšati učinkovitost pregona z nadgrajevanjem oblik in metod skupnega dela z državnim tožilstvom.

»Policija v zadnjih nekaj letih daje velik poudarek tudi izvajanju finančnih preiskav. Uvedene sistemske izboljšave policije, okrepljeno sodelovanje z drugimi domačimi in tujimi organi ter usposabljanje preiskovalcev so prispevali k še večji uspešnosti in učinkovitosti. Od 2010 število finančnih preiskav raste, njihovo izvajanje se z gospodarske širi tudi na organizirano in splošno kriminaliteto,« je bilo zapisano v poročilu (MNZ, Policija, 2014a: 14).

Prednostno področje dela NPU, ki se je kadrovsko okrepljeno, je bilo preiskovanje kaznivih dejanj v bančnem sektorju, zdravstvu in farmaciji, energetiki, v sistemu načrtnega izrabljanja evropskih sredstev, kaznivih dejanj, povezanih z upravljanjem gospodarskih družb s kapitalskimi naložba-

⁴ Več o merjenju kriminalitete, o razlikah med uradno in drugo (vzročno) statistiko, o razvoju statistike kriminalitete, poglavitnih virih in kakovosti njenega merjenja kriminalitete Sloveniji, mednarodni statistiki kriminalitete v Brvar (2013).

mi države itd. Policija je nadaljevala boj proti organizirani kriminaliteti in hudim oblikam mednarodne kriminalitete tudi prek EMPACT projektov, tj. evropske multidisciplinarnih platforme za boj proti kriminaliteti (angl. *European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats*). Posebna pozornost je bila namenjena sodelovanju z varnostnimi organi držav zahodnega Balkana pri preiskovanju organiziranih oblik kriminalitete, ki večinoma izhajajo ali so povezane s tem območjem, in s pristojnimi organi v Sloveniji pri preprečevanju trgovine z ljudmi, tudi v povezavi z izkoriščanjem dela, pri zmanjševanju ponudbe prepovedanih drog in preprečevanju zlorab predhodnih sestavin za nezakonito proizvodnjo prepovedanih drog.

Sestavni del procesov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja organizirane ter drugih hudih oblik kriminalitete je bila kriminalističnoobveščevalna dejavnost. Nadaljevali so se procesi razvoja in uveljavljanja novih metodologij dela, analitičnih orodij za obdelavo podatkov in informacij, novih načinov dela računalniške forenzike, med drugim pri postopkih zavarovanju in preiskav zaseženih e-naprav.

Pri splošni kriminaliteti je najbolj izstopala premoženjska kriminaliteta – tatvine, vlomi, ropi in tatvine motornih vozil. Policija je v 2013 uspešno preiskala več ropov finančnih ustanov in zlatarn. Uspešna preiskava vlomov v stanovanjsko-poslovne objekte in več preiskanih tatvin motornih vozil so sad tudi dobrega sodelovanja z varnostnimi organi držav zahodnega Balkana.

Mednarodno policijsko sodelovanje je bilo usmerjeno v zatiranje mednarodnih organiziranih kriminalnih združb in kriminalitete. Kriminalistična policija je načrtovala in izvajala ukrepe v okviru evropske multidisciplinarnih platforme za boj proti kriminaliteti (EMPACT) na področjih nedovoljene migracije, trgovine z ljudmi, sintetičnih drog in problematike zahodnega Balkana. Varnostnim organom Bosne in Hercegovine, Makedonije ter Črne gore je pomagala pri izvajanju pravnega reda EU, zlasti schengenskega, in pri mednarodnem policijskem sodelovanju; v okviru dvostranskega sodelovanja pa je pomagala Hrvaški pri vzpostavitvi organizacije in sistemizacije nacionalnega urada Sirene ter komunikacije s končnimi uporabniki SIS. Julija 2013 se je končal projekt vzpostavljanja pogojev za ustanavljanje skupnih preiskovalnih skupin za boj proti trgovini z ljudmi v jugovzhodni Evropi – JIT THB.⁵ Začel se je že nov projekt ustanavljanja skupnih preiskovalnih skupin v boju proti trgovini z ljudmi na območju zahodnega Balkana (JIT THB ZB) kot nadgradnja prejšnjega na lokalni ravni.

⁵ Skupne preiskovalne skupine v boju proti trgovini z ljudmi v jugovzhodni Evropi (angl. *Joint investigation teams – trafficking in human beings*).

Nadaljevala se je podpora organom odkrivanja in pregona v Bosni in Hercegovini (IPA BiH 2010) in sodelovanje v številnih drugih projektih (MNZ, Policija, 2014a).

Prav tako je policija del svojega delovanja usmerila v preprečevanje kriminalitete. »V angleški jezik je bila prevedena zbiranka s preventivnimi nasveti, izvedenih je bilo tudi več preventivnih dejavnosti za preprečevanje storitev premoženjskih kaznivih dejanj na avtocestah in postajališčih. Letaki, ki so uporabniki slovenskih cest opozarjali na situacije, v katerih lahko postanejo žrtev kaznivega dejanja, so bili izdani v sodelovanju z RTV Slovenija in MZIP. Preventivni nasveti in informacije, namenjeni oškodovancem kaznivih dejanj, so objavljeni na spletni strani policije. O boju proti trgovini z ljudmi je policija ozaveščala javnost na okroglih mizah ob dnevu boja proti trgovini z ljudmi, sodelovala je tudi na ključni konferenci o položaju migrantov v Sloveniji.« (MNZ, Policija, 2014a: 42)

3 Odkrivanje in preiskovanje kriminalitete

V 2013 je policija poslala državnemu tožilstvu kazenske ovadbe in poročila v dopolnitev kazenskih ovadb po devetem odstavku 148. člena Zakona o kazenskem postopku (ZKP, 2012, 2013) za 93.833 (91.430)⁶ kaznivih dejanj, storjenih v tem in prejšnjih letih (v nadaljevanju: kazniva dejanja), kar je za 2,6 % več kot leta 2012.⁷ »Gre za največje število, odkar se kazniva dejanja statistično spremljajo, kar je po mnenju policije tudi posledica naraščanja kaznivih dejanj gospodarske in premoženjske kriminalitete v zadnjih letih. Povečanje gospodarske kriminalitete kaže na uspešno uresničevanje strategije obvladovanja gospodarske kriminalitete, povečanje premoženjskih kaznivih dejanj pa na zaostrene gospodarske in socialne razmere,« je policija obrazložila v svojem poročilu (MNZ, Policija, 2014a: 19).

⁶ V oklepajih so primerjalni podatki za leto 2012.

⁷ Državnemu tožilstvu so bila poslana poročila v dopolnitev kazenskih ovadb za 11.422 (9.544) kaznivih dejanj, statistično prikazanih v preteklih letih, njihovo preiskovanje se je nadaljevalo v 2013. Poleg tega so bila poslana poročila po desetem odstavku 148. člena ZKP za 6.466 (13.444) dejanj, pri katerih po končani preiskavi ni bilo potrjenega suma storitve ali ni bilo podlage za kazensko ovadbo. Podatki za 2012 in 2013 niso popolnoma primerljivi zaradi uveljavitve novele ZKP-L, ki je začela veljati sredi junija 2013, in sicer zaradi novega petega odstavka 147. člena tega zakona. Policija državnemu tožilstvu namreč ne pošilja več poročil po desetem odstavku 148. člena ZKP za kazniva dejanja, za katera se storilec preganja na predlog in je oškodovanec oziroma upravičenec po prijavi umaknil predlog za pregon, ampak pošlje ovadbo in jih ne šteje med obravnavana kazniva dejanja (MNZ, Policija, 2014a).

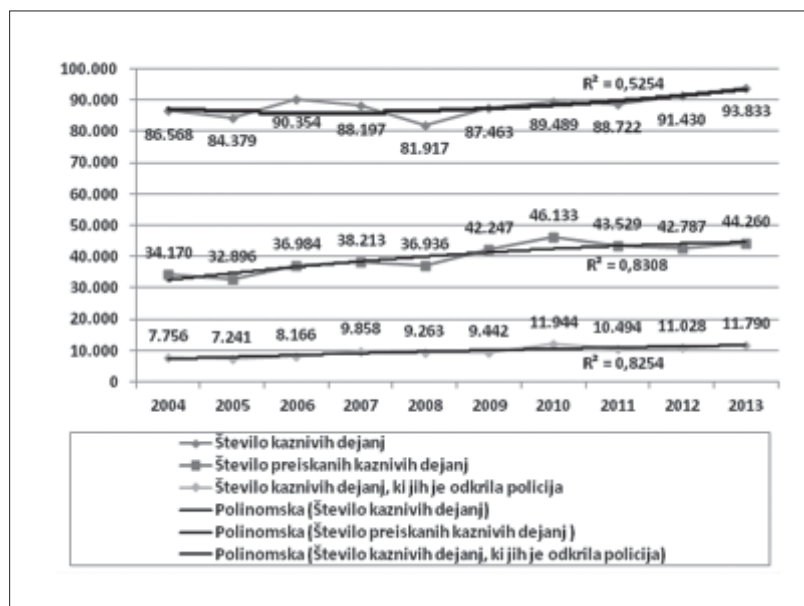
Tabela 1: Kazniva dejanja, preiskana kazniva dejanja in kazniva dejanja, ki jih je odkrila policija 2004–2013 (Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Število kaznivih dejanj	86.568	84.379	90.354	88.197	81.917	87.463	89.489	88.722	91.430	93.833
Število preiskanih kaznivih dejanj	34.170	32.896	36.984	38.213	36.936	42.247	46.133	43.529	42.787	44.260
Delež preiskanih kaznivih dejanj [v %]	39,5	39,0	40,9	43,3	45,1	48,3	51,6	49,1	46,8	47,2
Število kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija	7.756	7.241	8.166	9.858	9.263	9.442	11.944	10.494	11.028	11.790
Delež kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija [v %]	9,0	8,6	9,0	11,2	11,3	10,8	13,3	11,8	12,1	12,6

Po njeni oceni so storilci povzročili za 376,5 (537,4) milijona evrov škode ali za 29,9 % manj. Na to je vplivalo predvsem zmanjšanje višine premoženjske škode, povzročene s kaznivimi dejanji, ki jih je obravnaval Nacionalni preiskovalni urad (v nadaljevanju: NPU). Ta je 2013 končal znatno več kompleksnih preiskav, vendar je bila v njih ugotovljena manjša premoženjska škoda kot leta 2012, ko je bila v eni preiskavi ugotovljena izjemno velika premoženjska škoda – 160 milijonov evrov.

Pri odkrivanju in preiskovanju kriminalitete je bila policija uspešnejša kot leta 2012. Delež kaznivih dejanj, odkritih z lastno dejavnostjo, se je povečal z 12,1 % na 12,6 % ali za 0,5 odstotne točke, delež preiskanih kaznivih dejanj pa s 46,8 % na 47,2 % ali za 0,4 odstotne točke.

Čeprav je bilo število kaznivih dejanj v 2013 največje v zadnjih dvajsetih letih, pa je iz grafa 1 razvidno, da se v zadnjih desetih letih število ni linearno povečevalo. Na gibanje števila

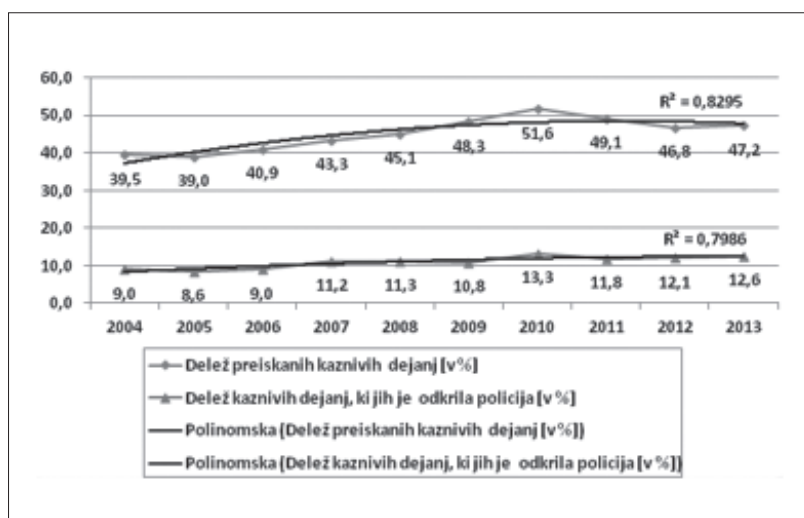
Graf 1: Trendi kaznivih dejanj, preiskanih kaznivih dejanj in kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija, 2004–2013 (Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

kaznivih dejanj so vplivale spremembe kazenske zakonodaje in evidentiranja kaznivih dejanj (Lukan, 2008), rast t. i. sekundarne kriminalitete (Lukan, 2007, 2009; Lukan in Kolenc, 2010), možnost svobode gibanja storilcev kaznivih dejanj po Evropski uniji, liberalizacija vstopa v EU oziroma schengenski prostor za državljane zahodnobalkanskih držav (Kolenc, Kebe in Bukovnik, 2011) in v zadnjih letih tudi boj zoper gospodarsko kriminaliteto kot ena prednostnih nalog policije držav (Kolenc et al., 2013).

Čeprav števila kaznivih dejanj ni mogoče primerjati znotraj EU, podatki za države članice Evropske unije za obdobje 2005–2010 kažejo upad števila kaznivih dejanj (Clarke, 2013). Po drugi strani pa on-line podatki Eurostata (2014) – datoteka Kazniva dejanja, ki jih je evidentirala policija (angl. *Crimes recorded by the police*), kažejo, da se je število kaznivih dejanj iz leta 2011 na 2012 (podatkov za 2013 še ni) povečalo, ne samo v Sloveniji, temveč tudi v Grčiji, Nemčiji, Italiji, Litvi, Luksemburgu, Madžarski, Malti, Avstriji, Romuniji, Norveški in Švici.

Med številom vseh kaznivih dejanj in številom preiskanih kaznivih dejanj obstaja statistično značilna zmerena korelacija⁸ ($r = 0,64$; $p = 0,04$). Zmerna je tudi korelacija s številom kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija ($r = 0,62$; $p = 0,5$). Z naraščanjem števila kaznivih dejanj se je po navadi sicer večalo tudi število preiskanih kaznivih dejanj in tistih, odkritih z lastno dejavnostjo, vendar ne vselej sorazmerno. Obstaja tudi visoka statistično značilna premosorazmerna korelacija med deležem preiskanih kaznivih dejanj in deležem kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija z lastno dejavnostjo ($r = 0,91$, $p = 0,00$).

PU Ljubljana je obravnavala 48,9 % (48,8 %) vseh kaznivih dejanj, PU Maribor pa 13,3 % (13,5 %). Najmanj jih je obravnavala PU Nova Gorica, in sicer 2,7 % (2,9 %). V primerjavi z 2012 je število obravnavanih kaznivih dejanj najbolj upadlo na območju PU Koper, in sicer za 10,6 %, najbolj, za 20,4 %, se je povečalo na območju PU Kranj (MNZ, Policija, 2014a).

Graf 2: Trend preiskanosti in lastne dejavnosti 2004–2013
(Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

Delež kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija, je bil leta 2013 za 3,6 odstotne točke večji kot 2004, delež preiskanosti pa se je povečal za 7,7 odstotne točke. Pri tem je treba upoštevati tudi to, da je policija 2004 obravnavala za 7.265 manj kaznivih dejanj kot 2013.

⁸ Moč (jakost) korelacije: do (+/-) 0,2 je neznačajna, do 0,4 nizka, do 0,7 zmerena, do 0,9 visoka in do 1 zelo visoka. Korelacija je bila izračunana s pomočjo statističnega programa PSP, ki je prosto dostopen.

Tabela 2: Kazniva dejanja po enotah 2012–2013⁹ (Vir: MNZ, Policija, 2014a: 69)

Enota	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad (v %)	Število preiskanih kaznivih dejanj		Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)		Število kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija		Delež kaznivih dejanj, ki jih je odkrila policija (v %)	
	2012	2013		2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012	2013
PU Celje	9.811	9.743	-0,7	5.245	5.333	53,5	54,7	1.377	1.299	14,0	13,3
PU Koper	6.197	5.543	-10,6	2.799	2.484	45,2	44,8	748	765	12,1	13,8
PU Kranj	6.008	7.233	20,4	2.926	3.764	48,7	52,0	591	748	9,8	10,3
PU Ljubljana	44.601	45.912	2,9	18.724	18.953	42,0	41,3	4.090	4.163	9,2	9,1
PU Maribor	12.386	12.486	0,8	6.091	6.444	49,2	51,6	1.853	2.365	15,0	18,9
PU M. Sobota	2.908	2.842	-2,3	1.783	1.827	61,3	64,3	592	613	20,4	21,6
PU N. Gorica	2.630	2.523	-4,1	1.331	1.195	50,6	47,4	316	222	12,0	8,8
PU N. mesto	6.840	7.439	8,8	3.841	4.151	56,2	55,8	1.432	1.568	20,9	21,1
GPU	49	112	128,6	47	109	95,9	97,3	29	46	59,2	41,1
Skupaj	91.430	93.833	2,6	42.787	44.260	46,8	47,2	11.028	11.789	12,1	12,6

GPU je obravnavala 112 (49) kaznivih dejanj, od tega NPU 103 (46). Ta ima 100,0 % (97,8 %) preiskavnost. Čeprav je NPU končal znatno več kompleksnih preiskav (npr. zlorab v bančnem sektorju, izčrpavanja gospodarskih družb v večinski državni lasti, oškodovanja javnih financ, sistemske korupcije v javnem sektorju, predvsem v zdravstvu, in preiskav organizirane kriminalitete, zlasti mednarodne trgovine s prepovedanimi drogami) in ovadil kar 237 (95) fizičnih oseb, je bila škoda, povzročena s kaznivimi dejanji, za katere je NPU vložil kazenske ovadbe ali poročila v dopolnitev kazenskih ovadb, ocenjena na 59,5 (228,7) milijona evrov (MNZ, Policija, 2014a).

Kazenske ovadbe ali poročila v njihovo dopolnitev so policisti vložili zoper 18.309 (18.380) ali za 0,4 % manj oseb. Še vedno so sicer prevladovali moški, toda ponovno¹⁰ se je povečal delež ovadenih žensk: za 2,0 odstotni točki. Med ovadenimi so prevladovali slovenski državljani, za 1,0 odstotno točko pa se je povečal delež ovadenih državljanov drugih držav. Povečal se je delež starejših ovadenih oseb, in sicer v primerjavi z 2012 za 1,3 odstotne točke. Ovadenih je bilo 1.012 (936) ali za 8,1 % več pravnih oseb, kar potrjuje okrepljeno delo policije na področju gospodarske in korupcijske kriminalitete.

Tabela 3: Kazniva dejanja, za katera je NPU vložil kazensko ovadbo ali poročilo v dopolnitev kazenske ovadbe 2012–2013 (Vir: MNZ, Policija, 2014a: 68)

Vrsta kriminalitete	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad (v %)	Število preiskanih kaznivih dejanj		Porast/ upad (v %)	Število ovadenih osumljencev		Škoda (v 1.000 EUR)	
	2012	2013		2012	2013		2012	2013	2012	2013
Celotna	46	103	123,9	45	103	128,9	95	237	228.666,0	59.497,0
splošna	–	–	...	–	–	...	–	–	–	–
gospodarska	46	103	123,9	45	103	128,9	95	237	228.666,0	59.497,0
Organizirana	–	–	...	–	–	...	–	–	–	–
Mladoletniška	–	–	...	–	–	...	–	–	–	–
Korupcijska kazniva dejanja	3	10	...	3	10	...	4	35	20,0	11,0
Tipična z elementi korupcije	3	10	...	3	10	...	4	35	20,0	11,0
	–	–	...	–	–	...	–	–	–	–

⁹ Oznaka v tabelah » – « pomeni, da ni pojava, oznaka » ... « pa, da izračun ni smiseln, pri čemer je upoštevano tudi načelo kumulative (seštevek podatkov obravnavanega in primerjalnega obdobja), ki je za raven policije 100.

¹⁰ Že 2012 se je v primerjavi z 2011 delež ovadenih žensk povečal za 1,3 odstotne točke.

Tabela 4: Struktura ovadenih oseb 2012–2013 (Vir: MNZ, Policija, 2014a: 71)

Struktura	2012		2013		Porast/upad (v %)
	število oseb	delež (v %)	število oseb	delež (v %)	
Spol	18.380	100,0	18.309	100,0	-0,4
moški	14.930	81,2	14.500	79,2	-2,9
ženski	3.450	18,8	3.809	20,8	10,4
Starost	18.380	100,0	18.309	100,0	-0,4
14 do 17 let	1.200	6,5	1.083	5,9	-9,8
18 do 20 let	1.229	6,7	1.191	6,5	-3,1
21 do 30 let	4.523	24,6	4.314	23,6	-4,6
31 do 40 let	4.632	25,2	4.708	25,7	1,6
41 do 50 let	3.478	18,9	3.468	18,9	-0,3
51 let in več	3.288	17,9	3.519	19,2	7,0
neznano	30	0,2	26	0,1	...
Državljanstvo	18.380	100,0	18.309	100,0	-0,4
Slovenija	15.568	84,7	15.376	84,0	-1,2
države EU	944	5,1	880	4,8	-6,8
druge države	1.868	10,2	2.053	11,2	9,9
Celotna kriminaliteta	18.380	100,0	18.309	100,0	-0,4
splošna	15.601	84,9	15.373	84,0	-1,5
gospodarska	2.779	15,1	2.936	16,0	5,6
Organizirana	230	1,3	229	1,3	-0,4
Mladoletniška	1.424	7,7	1.356	7,4	-4,8
Pravne osebe	936	100,0	1.012	100,0	8,1

Tabela 5: Struktura oškodovanih oseb 2012–2013 (Vir: MNZ, Policija, 2014a: 71)

Struktura	2012		2013		Porast/upad (v %)
	število oseb	delež (v %)	število oseb	delež (v %)	
Spol	47.149	100,0	48.011	100,0	1,8
moški	27.761	58,9	28.569	59,5	2,9
ženski	19.388	41,1	19.442	40,5	0,3
Starost	47.149	100,0	48.011	100,0	1,8
0 do 17 let	2.885	6,1	2.504	5,2	-13,2
18 do 20 let	1.842	3,9	1.605	3,3	-12,9
21 do 30 let	8.585	18,2	7.894	16,4	-8,0
31 do 40 let	10.103	21,4	10.268	21,4	1,6
41 do 50 let	9.302	19,7	9.500	19,8	2,1
51 let in več	14.415	30,6	15.695	32,7	8,9
neznano	17	0,0	545	1,1	...
Državljanstvo	47.149	100,0	48.011	100,0	1,8
Slovenija	43.278	91,8	43.221	90,0	-0,1
države EU	1.417	3,0	1.873	3,9	32,2
druge države	2.454	5,2	2.917	6,1	18,9
Celotna kriminaliteta	47.149	100,0	48.011	100,0	1,8
splošna	44.182	93,7	43.358	90,3	-1,9
gospodarska	2.967	6,3	4.653	9,7	56,8
Organizirana	22	0,0	33	0,1	50,0
Mladoletniška	885	1,9	874	1,8	-1,2
Pravne osebe	9.671	100,0	9.875	100,0	2,1

S kaznivimi dejanji je bilo oškodovanih 48.011 (47.149) ali za 1,8 % več fizičnih in 9.875 (9.671) ali za 2,1 % več pravnih oseb (MNZ, Policija, 2014a). Čeprav se je struktura rahlo spremenila, se razmerja niso podrla: pri ovadenih osebah je bilo razmerje med moškimi in ženskami 2 : 8, pri oškodovancih kaznivih dejanj pa 4 : 6. Tako kot leta 2012 so tudi v letu 2013 med najpogosteje ovadenimi prevladovale osebe, stare od 31 do 40 let, med oškodovanimi pa stare več kot 51 let.

Policija je pridobila odredbe za izvedbo 1.791 (1.909) prikritih preiskovalnih ukrepov, od tega 1.026 (953) za pridobitev podatkov o prometu v elektronskem komunikacijskem omrežju (prvi odstavek 149. b člena ZKP, 2012, 2013) in 765 (956) za izvedbo drugih preiskovalnih ukrepov. Zmanjšanje zadnjih je posledica tega, da je policija obravnavala manj kaznivih dejanj organizirane kriminalitete.

prejetimi anonimnimi e-prijavami je bilo 367 (305)¹¹ uporabnih (navedeni so bili konkretni inkriminirajoči dogodki in podatki, ki so omogočili nadaljnjo preiskavo), od tega 106 (71) o korupciji, 84 (101) o nasilju v družini, 16 (8) o trgovini z ljudmi, 31 (22) o pogošenih in iskanih osebah in 130 (103) o prepovedanih drogah.« (MNZ, Policija, 2014a: 25)

4 Delo po posameznih področjih kriminalitete

Slovenska policija deli kriminaliteto na splošno in gospodarsko. Organizirano kriminaliteto sestavljajo kazniva dejanja splošne in gospodarske kriminalitete, ki so po ugotovitvah policistov posledica organiziranega kriminalnega delovanja. Mladoletniška kriminaliteta obsega predvsem kazniva dejanja splošne kriminalitete, za katera so ovadene osebe, stare od 14 do 17 let. Posebej se prikazuje t. i. posebne oblike kriminali-

Tabela 6: Preiskovalna dejanja in drugi ukrepi pri preiskovanju kaznivih dejanj 2012–2013 (Vir: MNZ, Policija, 2014a: 78)

Preiskovalna dejanja in drugi ukrepi pri preiskovanju	2012	2013	Porast/upad (v %)
Število ogledov kraja kaznivega dejanja	21.895	21.889	0,0
Število hišnih preiskav	1.882	1.857	-1,3
Število osebnih preiskav	201	167	-16,9
Število zasegov predmetov	13.195	14.050	6,5
Število policijskih zaslišanj	569	600	5,4
Število pridobitev podatkov o prometu v elektronskem komunikacijskem omrežju	953	1.026	7,7
Število drugih prikritih preiskovalnih ukrepov	956	765	-20,0
Število oseb, zoper katere je bilo odrejena pridobitev podatkov o prometu v elektronskem komunikacijskem omrežju	517	628	21,5
Število oseb, zoper katere so bili odrejeni drugi prikriti preiskovalni ukrepi	371	296	-20,2

Prikrit preiskovalni ukrep za pridobitev podatkov o prometu v elektronskem komunikacijskem omrežju je bil odrejen zoper 628 (517) oseb, drugi prikriti preiskovalni ukrepi pa zoper 296 (371) oseb. Policija je v poročilu pojasnila, da je »zmanjšanje števila drugih prikritih preiskovalnih ukrepov in število oseb, zoper katere so bili ukrepi odrejeni, posledica tega, da je policija obravnavala manj kaznivih dejanj organizirane kriminalitete. Število oseb, zoper katere je bila odrejena pridobitev podatkov o prometu v elektronskem komunikacijskem omrežju, pa kaže večje število obravnavanih kaznivih dejanj« (MNZ, Policija, 2014a: 25).

Informacije, pridobljene z anonimnimi e-prijavami, so za policijo koristne tudi pri reševanju drugih primerov. »Med

tete, ki so statistično sicer zajete pri splošni ali gospodarski kriminaliteti (Ferme in Kebe, 2012; Kolenc et al., 2011, 2013; Lukan, 2009; Lukan in Kolenc, 2010).

¹¹ Podatki Uprave kriminalistične policije v Generalni policijski upravi iz sistema anonimne e-prijave na spletni strani policije, pridobljeni 3. 2. 2014.

Tabela 7: Vrsta kriminalitete 2004–2013 (Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

Kriminaliteta	Število kaznivih dejanj									
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Celotna	86.568	84.379	90.354	88.197	81.917	87.463	89.489	88.722	91.430	93.833
splošna	80.731	78.248	81.855	80.211	74.458	78.204	76.425	75.976	78.577	77.500
gospodarska	5.837	6.131	8.499	7.986	7.459	9.259	13.064	12.746	12.853	16.333
Organizirana	225	397	499	293	359	413	352	318	524	483
Mladoletniška	3.349	2.847	2.527	2.596	2.352	2.316	2.150	2.007	1.827	2.026

4.1 Splošna kriminaliteta

»Obravnavanih je bilo 77.500 (78.577) kaznivih dejanj splošne kriminalitete ali za 1,4 % manj kot 2012, preiskanih je bilo 39,1 % (40,0 %),« je bilo zapisano v poročilo (MNZ, Policija, 2014a: 20). Gibanje splošne kriminalitete, ki obsega veliko večino celotne kriminalitete, je bilo do vključno leta 2009 dokaj podobno gibanju celotne kriminalitete (Lukan, 2009; Lukan in Kolenc, 2010) – od 2010 pa se njen delež v celoletni kriminaliteti zmanjšuje. Če je bil njen delež 2009 še 89,4 %, je bil 2013 manjši za 6,8 odstotne točke (MNZ, Policija, 2014a).

Kaznivih dejanj zoper življenje in telo je bilo 1.984 (2.210) ali za 10,2 % manj, preiskanih pa 89,3 % (89,4 %). Število dokončanih ubojev se je povečalo s 4 na 6, število dokončanih

umorov pa zmanjšalo z 10 na 6. Zmanjšalo se je število kaznivih dejanj hude telesne poškodbe z 207 na 166 ali za 19,8 %, pa tudi lahke s 1.817 na 1.677 ali za 7,7 %. Posebna delovna skupina je v letu 2013 sodelovala pri preiskavi 3 umorov in podala 2 vmesni poročili o pogrešanih osebah zaradi suma umora (MNZ, Policija, 2014a).

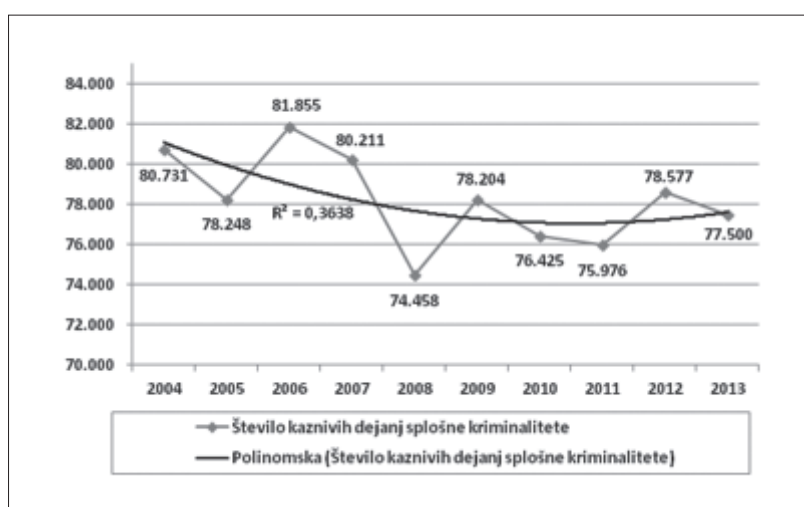
Graf 3: Trend splošne kriminalitete 2004–2013 (Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

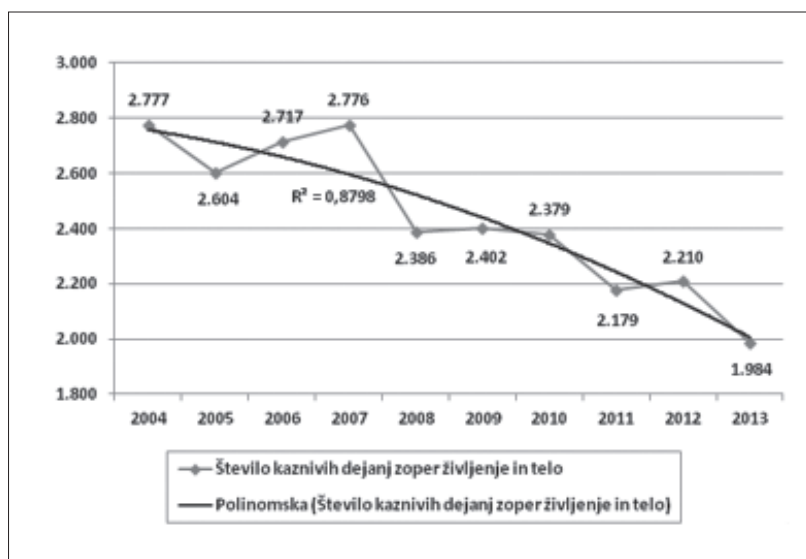
Tabela 8: Kazniva dejanja zoper življenje in telo 2012–2013 (Vir: MNZ, Policija, 2014a: 72)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad (v %)	Število preiskanih kaznivih dejanj		Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)	
	2012	2013		2012	2013	2012	2013
Uboj – skupaj	25	25	...	24	25	96,0	100,0
Dokončan	4	6	...	4	6	100,0	100,0
Poskus	21	19	...	20	19	95,2	100,0
Umor – skupaj	19	15	...	19	15	100,0	100,0
Dokončan	10	6	...	10	6	100,0	100,0
Poskus	9	9	...	9	9	100,0	100,0
Posebno huda telesna poškodba	8	6	...	8	6	100,0	100,0
Huda telesna poškodba	207	166	-19,8	163	139	78,7	83,7
Lahka telesna poškodba	1.817	1.677	-7,7	1.635	1.492	90,0	89,0
Druga kazniva dejanja	134	95	-29,1	126	95	94,0	100,0
Skupaj	2.210	1.984	-10,2	1.975	1.772	89,4	89,3

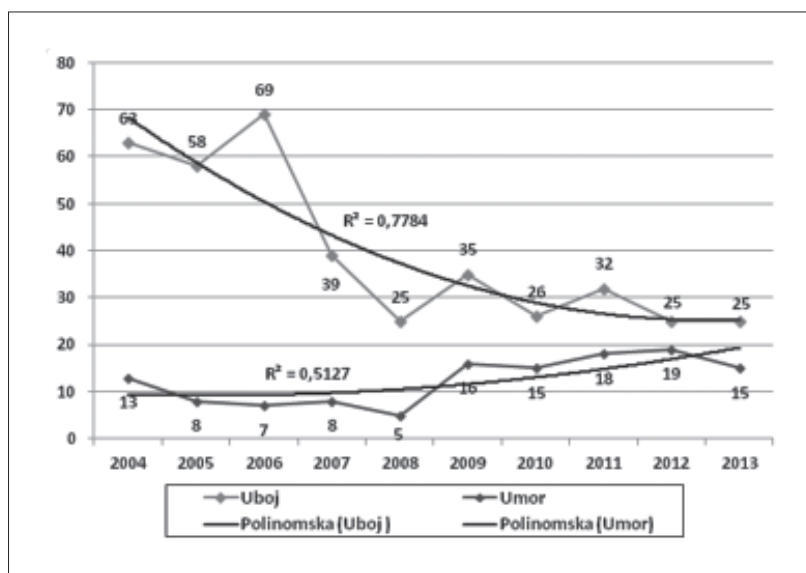
Tabela 9: Kazniva dejanja zoper življenje in telo 2004–2013 (Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj									
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Uboj – skupaj	63	58	69	39	25	35	26	32	25	25
dokončan	19	18	10	21	6	4	2	4	4	6
poskus	44	40	59	18	19	31	24	28	21	19
Umor – skupaj	13	8	7	8	5	16	15	18	19	15
Dokončan	8	2	2	3	5	9	8	12	10	6
Poskus	5	6	5	5	–	7	7	6	9	9
Posebno huda telesna poškodba	8	14	21	19	21	8	10	11	8	6
Huda telesna poškodba	322	304	245	260	187	204	206	176	207	166
Lahka telesna poškodba	2.049	1.986	2.165	2.203	1.927	1.965	1.966	1.787	1.817	1.677
Druga kazniva dejanja	322	234	210	247	221	174	156	155	134	95
Skupaj	2.777	2.604	2.717	2.776	2.386	2.402	2.379	2.179	2.210	1.984

Iz grafa 4 je jasno razviden padajoč trend števila kaznivih dejanj zoper življenje in telo, in sicer se je od 2004 do 2013 njihovo število zmanjšalo za 28,6 %. Zmanjšalo se je predvsem število ubojev ter hudih in lahkih telesnih poškodb, za katere je policija vložila kazensko ovadbo ali poročilo v njeno dopolnitev.

Graf 4: Trend kaznivih dejanj zoper življenje in telo 2004–2013 (Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

Graf 5: Trenda ubojev in umorov 2004–2013 (Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

Kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost je bilo 378 (367) ali za 3,0 % več, preiskanih je bilo 88,1 % (94,8 %) ali za 6,7 odstotne točke manj. Najbolj, z 59 na 44, se je zmanjšalo število kaznivih dejanj prikazovanja, izdelave, posesti in posredovanja pornografskega gradiva, tudi zaradi manjšega števila prijav tujih varnostnih organov. Zmanjšalo se je tudi

število kaznivih dejanj dokončanih posilstev. Povečalo se je število kaznivih dejanj spolnega nasilja in spolnega napada na osebo, mlajšo od 15 let, ter poskusa posilstva (MNZ, Policija, 2014a).

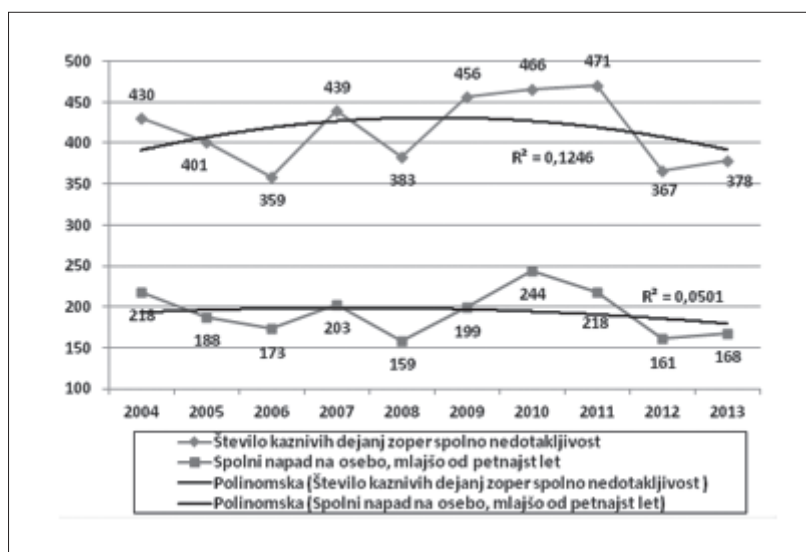
Tabela 10: Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost 2012–2013 (Vir: MNZ, Policija, 2014a: 73)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad (v %)	Število preiskanih kaznivih dejanj		Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)	
	2012	2013		2012	2013	2012	2013
Posilstvo – skupaj	58	53	-8,6	57	47	98,3	88,7
Dokončano	53	43	...	52	38	98,1	88,4
Poskus	5	10	...	5	9	100,0	90,0
Spolno nasilje	45	49	...	41	40	91,1	81,6
Kršitev spolne nedotakljivosti z zlorabo položaja	21	30	...	21	30	100,0	100,0
Spolni napad na osebo, mlajšo od 15 let	161	168	4,3	151	149	93,8	88,7
Pridobivanje oseb, mlajših od 15 let, za spolne namene	-	-	...	-	-
Prikazovanje, izdelava, posest in posredovanje pornografskega gradiva	59	44	-25,4	57	34	96,6	77,3
Druga kazniva dejanja	23	34	...	21	33	91,3	97,1
Skupaj	367	378	3,0	348	333	94,8	88,1

Tabela 11: Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost 2004–2013 (Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj									
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Posilstvo – skupaj	87	58	55	97	57	79	63	55	58	53
Dokončano	73	47	48	85	46	66	55	42	53	43
Poskus	14	11	7	12	11	13	8	13	5	10
Spolno nasilje	64	65	58	63	60	67	68	39	45	49
Kršitev spolne nedotakljivosti z zlorabo položaja	26	32	18	25	27	16	20	21	21	30
Spolni napad na osebo, mlajšo od petnajst let	218	188	173	203	159	199	244	218	161	168
Prikazovanje, izdelava, posest in posredovanje pornografskega gradiva	14	36	21	32	56	48	41	114	59	44
Druga kazniva dejanja	21	22	34	19	24	47	30	24	23	34
Skupaj	430	401	359	439	383	456	466	471	367	378

V primerjavi z letom 2004 se je 2013 število kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost zmanjšalo za 12,1 %, čeprav zaradi izrazitega nihanja v obdobju 2004–2013 ne moremo govoriti o kakršnemkoli padajočem trendu. To potrjuje tudi nizka vrednost R^2 , ki predstavlja verjetnost, kako dobro se trend prilagaja podatkom. Na to je najbolj vplivalo nihanje števila kaznivih dejanj spolnega napada na osebo, mlajšo od 15 let, ki so najštevilčnejša (Kolenc et al., 2011, 2013), kar je razvidno iz grafa 6.

Graf 6: Trend kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost in kaznivih dejanj spolnega napada na osebo, mlajšo od 15 let, 2004–2013 (Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

Policisti so 2013 obravnavali 6.135 (6.530) ali za 6,0 % manj kaznivih dejanj zoper zakonsko zvezo, družino in otroke. Najbolj, za 7,8 %, se je zmanjšalo število kaznivih dejanj zanje-marjanja mladoletne osebe in surovo ravnanje. Zmanjšalo se

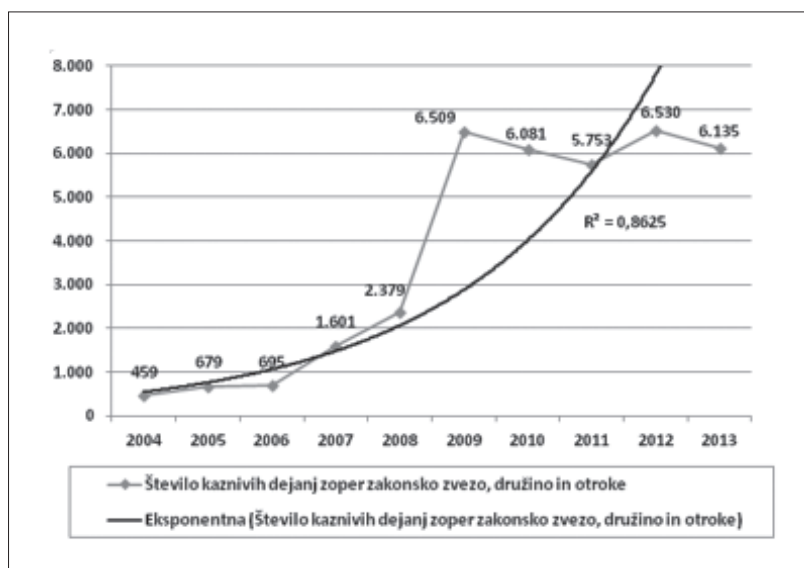
je tudi število kaznivih dejanj neplačevanja preživnine in nasilja v družini. Povečalo se je le število odvzemov mladoletne osebe, in sicer za 3,5 % (MNZ, Policija, 2014a).

Tabela 12: Kazniva dejanja zoper zakonsko zvezo, družino in otroke 2012–2013 (Vir: MNZ, Policija, 2014a: 73)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad (v %)
	2012	2013	
Odvzem mladoletne osebe	372	385	3,5
Nasilje v družini	1.702	1.592	-6,5
Zanemarjanje mladoletne osebe in surovo ravnanje	677	624	-7,8
Neplačevanje preživnine	3.777	3.528	-6,6
Druga kazniva dejanja	2	6	...
Skupaj	6.530	6.135	-6,0

Tabela 13: Kazniva dejanja zoper zakonsko zvezo, družino in otroke 2004–2013 (Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj									
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Odvzem mladoletne osebe	33	90	115	411	264	293	302	416	372	385
Nasilje v družini	–	–	–	–	120	2.478	2.344	1.917	1.702	1.592
Zanemarjanje otroka in surovo ravnanje	210	242	276	257	336	720	694	644	677	624
Druga kazniva dejanja	216	347	304	933	1.659	3.018	2.741	2.776	3.779	3.534
Skupaj	459	679	695	1.601	2.379	6.509	6.081	5.753	6.530	6.135

Graf 7: Trend kaznivih dejanj zoper zakonsko zvezo, družino in otroke 2004–2013 (Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

»Podatki ne kažejo toliko na poslabšanje razmer na tem področju, temveč tudi na strokovno in učinkovito delo policije pri obravnavi tovrstnih kaznivih dejanj, katerega bistvo je, da se nasilje ustavi, zaradi česar storilec dejanja ne more ponavljati ali celo stopnjevati.« (Kolenc et al., 2013: 106) Podatki odražajo tudi spremembo zakonodaje. Nasilje v družini se od uveljavitve novega Kazenskega zakonika konec 2008 obravnava tudi kot kaznivo dejanje in ne le kot prekršek (MNZ, Policija, 2010). Veliko napora se vlaga tudi v ozaveščanje javnosti, ki pozna ukrepe, ki jih policisti lahko izvedejo za preprečevanje nasilja v družini (MNZ, Policija, 2013). »Nasilje v družini in druge oblike kaznivih ravnanj, povezanih z družino, počasi postajajo družbeno nesprejemljive. Le ničelna družbena toleranca zagotavlja, da ta ravnanja ne bodo

v tako imenovanem temnem polju kriminalitete,« so zapisali Kolenc et al. (2011: 113).

Kaznivih dejanj zoper premoženje je bilo 61.767 (59.541) ali za 3,7 % več, preiskanih je bilo 25,3 % (23,9 %) ali za 1,4 odstotne točke več. »Pri premoženjskih kaznivih dejanjih imajo vse pomembnejšo vlogo organizirane združbe storilcev, ki prihajajo v Slovenijo z jugovzhodnega Balkana, izključno zaradi izvrševanja kaznivih dejanj.« (MNZ, Policija, 2014a: 20)

Tabela 14: Kazniva dejanja zoper premoženje¹² 2012–2013 (Vir: MNZ, Policija, 2014a: 73)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad (v %)	Število preiskanih kaznivih dejanj		Delež preiskanih kaznivih dejanj (v %)	
	2012	2013		2012	2013	2012	2013
Poškodovanje tuje stvari	5.110	4.621	-9,6	960	781	18,8	16,9
Tatvina – skupaj**	47.548	50.152	5,5	8.274	9.661	17,4	19,3
vlom	13.768	14.946	8,6	1.977	2.584	14,4	17,3
drzna tatvina	817	947	15,9	229	231	28,0	24,4
tatvina motornega vozila	528	618	17,0	62	61	11,7	9,9
druge tatvine	32.435	33.641	3,7	6.006	6.785	18,5	20,2
Rop	390	375	-3,8	153	148	39,2	39,5
Roparska tatvina	82	76	-7,3	47	53	57,3	69,7
Zatajitev	1.764	1.712	-2,9	861	773	48,8	45,2
Klasična goljufija	3.378	3.490	3,3	2.988	3.146	88,5	90,1
Požig	87	63	-27,6	28	24	32,2	38,1
Druga kazniva dejanja	1.182	1.278	8,1	916	1.015	77,5	79,4
Skupaj	59.541	61.767	3,7	14.227	15.601	23,9	25,3

V letu 2013 je bilo v primerjavi z 2012 več tatvin motornih vozil, drzних tatvin, vlomov, drugih tatvin in klasičnih goljufij, manj pa požigov, poškodovanj tujih stvari, roparskih tatvin, ropov in zatajitev. »Povečanje tatvin motornih vozil je po presoji policije posledica pogostejših tatvin vozil srednjega in nižjega cenovnega razreda, ki so jih storilci nato razstavili in prodali po delih. Če so storilci včasih vozila predelali, jih legalizirali in uporabljali v prometu, je zdaj tega vedno manj. Vozila razstavijo, s takšnimi »rezervnimi« deli pa potem popravljajo poškodovana vozila, zato policija odkrije in vrne manj ukradenih vozil. Povečanje števila drzних tatvin in vlomov je lahko posledica vse slabših socialnih razmer v državi,« je pojasnjeno v poročilu (MNZ, Policija, 2014a: 21).

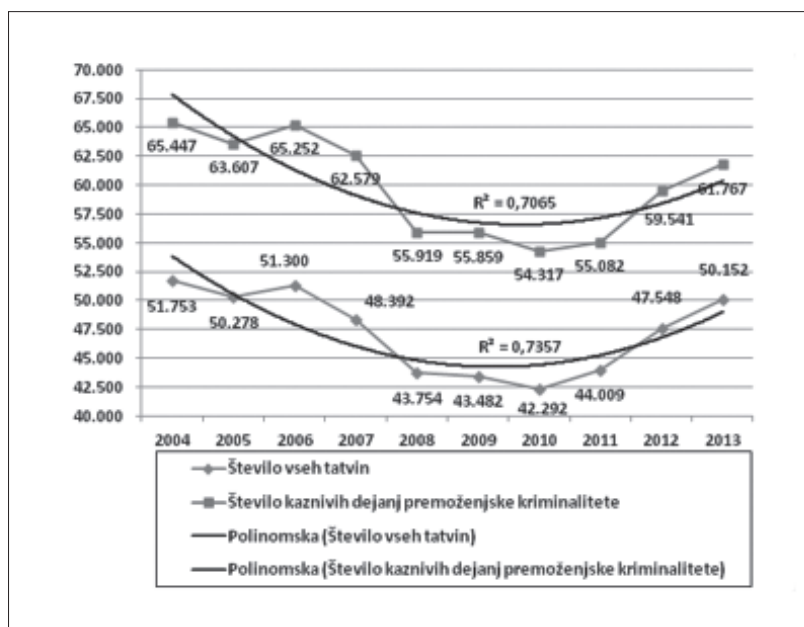
Delež premoženjske kriminalitete v celotni kriminaliteti se je v primerjavi z 2012 povečal za 0,7 odstotne točke, od 2004 do leta 2013 pa zmanjšal s 75,6 % na 65,8 % ali za 9,8 odstotne točke.

Iz grafa 8 je razvidno, da ima gibanje premoženjske kriminalitete nekoliko razpotegnjeno obliko črke U, kar pomeni, da se število tovrstnih kaznivih dejanj po 2011 ponovno povečuje, navkljub spremembi evidentiranja t. i. bagatelne kriminalitete 2012. Na gibanje premoženjske kriminalitete najbolj vplivajo tatvine. Iz grafa 8 je jasno razvidna enaka krivulja gibanja.

¹² Kazniva dejanja zoper premoženje brez istovrstnih kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete.

Tabela 15: Kazniva dejanja zoper premoženje 2004–2013 (Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj									
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Poškodovanje tuje stvari	6.963	6.385	6.844	6.906	5.694	5.306	4.713	4.548	5.110	4.621
Tatvina – skupaj	51.753	50.278	51.300	48.392	43.754	43.482	42.292	44.009	47.548	50.152
vlom	22.460	20.252	18.107	17.891	14.909	15.098	13.085	13.363	13.768	14.946
drzna tatvina	788	822	702	657	611	628	588	716	817	947
tatvina motornega vozila	704	873	852	839	582	584	529	522	528	618
druge tatvine	27.801	28.331	31.639	29.005	27.652	27.172	28.090	29.408	32.435	33.641
Rop	396	426	521	445	383	479	463	402	390	375
Roparska tatvina	83	91	107	87	106	106	89	81	82	76
Zatajitev	1.840	1.583	1.631	1.615	1.472	1.479	1.410	1.616	1.764	1.712
Klasična goljufija	2.769	3.136	3.081	3.541	2.982	3.323	3.807	2.894	3.378	3.490
Požig	65	85	76	88	59	76	53	49	87	63
Druge kazniva dejanja	1.578	1.623	1.692	1.505	1.469	1.608	1.490	1.483	1.182	1.278
Skupaj	65.447	63.607	65.252	62.579	55.919	55.859	54.317	55.082	59.541	61.767

Graf 8: Trend kaznivih dejanj zoper premoženje, vključno s tatvinami, 2004–2013 (Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

4.2 Mladoletniška kriminaliteta

Delež mladoletniške kriminalitete v celotni obravnavani kriminaliteti je bil 2,2 % (2,0 %). Mladoletniki so bili osumljeni 2.026 (1.827) ali za 10,9 % več kaznivih dejanj. To odraža »zaostrene ekonomsko-socialne razmere, saj starši ali skrbniki mladim ne morejo vedno omogočiti želenih materialnih dobrin« (MNZ, Policija, 2014a: 21). Med kaznivimi dejanji mladoletnikov so namreč prevladovala tatvine in velike tatvine. Povečalo se je število kaznivih dejanj omogočanja uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu. Nekaj več je bilo tudi izsiljevanj.

V starostni strukturi je bilo mladoletnikov 5,9 % (6,5 %) od vseh ovadenih oseb. Med oškodovanci kaznivih dejanj je bil delež otrok in mladoletnikov 5,2 % (6,1 %).

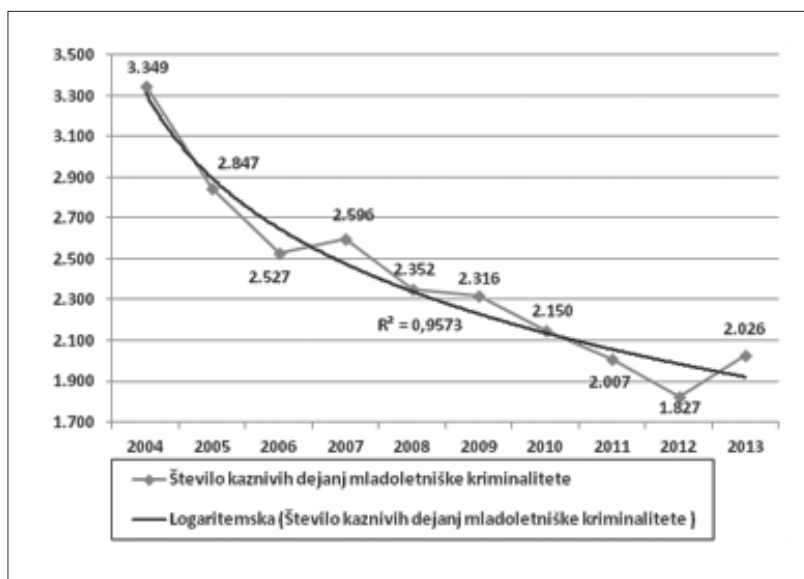
Čeprav se je leta 2013 v primerjavi z 2012 število kaznivih dejanj mladoletniške kriminalitete povečalo, podatki zadnjih deset let še vedno kažejo, da se njen obseg zmanjšuje. V zadnjih desetih letih se je število kaznivih dejanj, ki so jih bili osumljeni mladoletniki, znižalo za 39,5 %, njihov delež pa se je glede na vsa kazniva dejanja skrčil za 1,7 odstotne točke – s 3,9 % v 2004 na 2,2 % v 2013. Eden od vzrokov je zagotovo sprememba kazenskega zakonika z uvedbo kaznivih dejanj, ki

Tabela 16: Mladoletniška kriminaliteta 2012–2013 (Vir: MNZ, Policija, 2014a: 74)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj	
	2012	2013
Uboj	3	1
Umor	–	2
Lahka telesna poškodba	109	98
Huda telesna poškodba	12	10
Posilstvo	7	–
Spolno nasilje	9	3
Spolni napad na osebo, mlajšo od 15 let	22	16
Pridobivanje oseb, mlajših od 15 let, za spolne namene	–	–
Prikazovanje, izdelava, posest in posredovanje pornografskega gradiva	15	1
Neupravičena proizvodnja in promet s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog	71	68
Omogočanje uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu	27	33
Tatvina	650	935
Velika tatvina	240	324
Rop	58	41
Goljufija	54	50
Izsiljevanje	33	36
Druga kazniva dejanja	517	408
Skupaj	1.827	2.026

Zmanjšalo se je število kaznivih dejanj prikazovanja, izdelave, posesti in posredovanja pornografskega gradiva, »ker se mladoletniki že zavedajo, da lahko s posredovanjem pornografskega gradiva postanejo del policijske preiskave in drugih postopkov« (MNZ, 2014a: 21). Manj je bilo tudi ropov, spolnega nasilja, spolnih napadov na osebo, mlajšo od 15 let ter lahkih in hudih telesnih poškodb.

se preganjajo na predlog oškodovanca. Mladoletniki so najpogosteje storilci prav takih kaznivih dejanj, oškodovanci pa jih iz različnih vzrokov ne prijavijo ali ne predlagajo njihovega pregona (Kolenc et al., 2011, 2013).

Graf 9: Trend mladoletniške kriminalitete 2004–2013 (Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

4.3 Gospodarska kriminaliteta in korupcija

S 14,1 % na 17,4 % se je leta 2013 v celotni kriminaliteti povečal delež *gospodarske kriminalitete*, kar je njen največji delež v zadnjih desetih letih. Večji je bil tudi njen obseg, saj je bilo obravnavanih 16.333 (12.853) ali za 27,1 % več kaznivih dejanj, kar je posledica intenzivnejšega odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete. Škoda, ki so jo povzročila gospodarska kazniva dejanja, je bila ocenjena na 288,7 (449,5) milijona evrov, to je za 35,8 % manj, prav tako se je zmanjšal njen delež v strukturi škode celotne obravnavane kriminalitete s 83,6 % na 76,7 % ali za 6,9 odstotne točke. Razlogi za to so bili že navedeni na začetku tega poglavja. Državnemu tožilstvu so bile poslane kazenske ovadbe tudi za 2.985 (2.001) kaznivih dejanj, ki jih je policija obravnavala že v prejšnjih letih, povzročena škoda je bila ocenjena na 189,5 (102,4) milijona evrov. Policija je sodelovala tudi v 10 finančnih preiskavah, ki jih je odredilo državno tožilstvo na podlagi 10. člena Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora (2011, 2014).¹³

Med lažjimi oblikami gospodarske kriminalitete se je najbolj povečalo število kaznivih dejanj uporabe ponarejenega negotovinskega sredstva, in sicer z 251 na 1.746, ker je policija obravnavala večje število zlorabljenih plačilnih ali kreditnih kartic v Sloveniji, katerih podatke so storilci pridobili v tujini

v preteklih letih. Število poneverb in neupravičene uporabe tujega premoženja se je povečalo s 739 na 1.147 ali za 55,2 %. Večje število kaznivih dejanj zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti z 216 na 326 ali za 50,9 % več kaže usmerjenost dela policije v preiskovanje hujših oblik gospodarske kriminalitete na škodo bank in gospodarskih družb v insolventnih postopkih (MNZ, Policija, 2013).

Policija je dala velik poudarek izvajanju finančnih preiskav, katerih nameni so bili iskanje, identifikacija, sledenje in zavarovanje, njihov cilj pa odvzem premoženjske koristi, pridobljene s kaznivimi dejanji. Prav zato se število finančnih preiskav od 2010 povečuje, pri čemer se z gospodarske kriminalitete širijo tudi na organizirano in splošno kriminaliteto.

V letu 2013 je opravila finančne preiskave v 276 (234)¹⁴ ali za 17,9 % več zadevah, in sicer zoper 513 (421) fizičnih in 206 (148) pravnih oseb. V finančnih preiskavah se je preverjalo za 171,2 (202,6) milijona evrov (domnevno) protipravno pridobljene premoženjske koristi. Po opravljenih finančnih preiskavah v predkazenskem postopku je policija skladno z določili 502. člena Zakona o kazenskem postopku (ZKP, 2012, 2013) na pristojna državna tožilstva vložila 150 (135) pobud za začasno zavarovanje zahtevka za odvzem premoženjske

¹³ Podatki Sektorja gospodarske kriminalitete Uprave kriminalistične policije v Generalni policijski upravi, pridobljeni 3. 2. 2014.

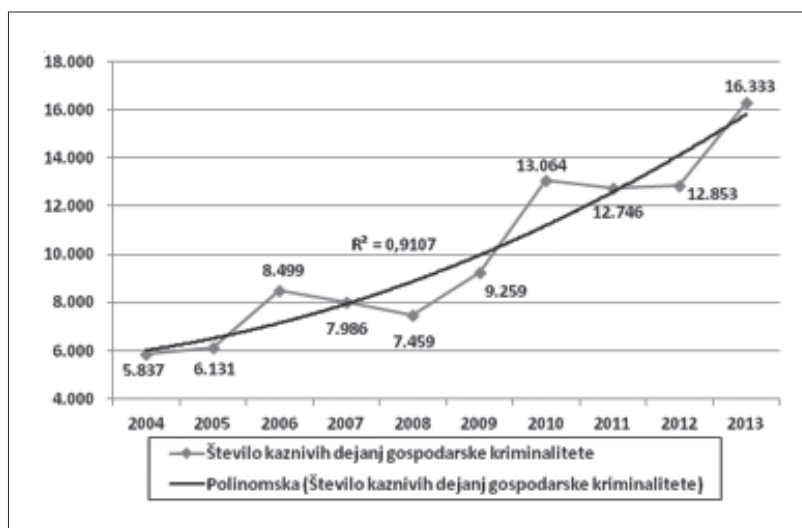
¹⁴ Podatki Uprave kriminalistične policije v Generalni policijski upravi, ki temeljijo na podatkih policijskih uprav in NPU, pridobljeni v obdobju 1. 7. 2013–1. 2. 2014.

Tabela 17: Gospodarska kriminaliteta 2012–2013 (Vir: MNZ, Policija, 2014a: 74)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad (v %)	Škoda (v 1.000 EUR)		Porast/ upad (v %)
	2012	2013		2012	2013	
Goljufija	782	928	18,7	19.397,0	16.933,7	-12,7
Oderuštvo	5	6	...	6,1	16,9	...
Povzročitev stečaja z goljufijo ali nevestnim poslovanjem	4	6	...	888,2	86,2	-90,3
Goljufija na škodo Evropske unije	15	8	...	1.652,2	6.414,7	...
Uporaba ponarejenega negotovinskega plačilnega sredstva	251	1.746	...	434,4	384,7	-11,4
Poslovna goljufija	4.225	3.792	-10,2	32.618,8	45.052,2	38,1
Ponareditev ali uničenje poslovnih listin	680	554	-18,5	1.620,4	466,8	-71,2
Zloraba položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti	216	326	50,9	276.295,5	142.481,5	-48,4
Poneverba in neupravičena uporaba tujega premoženja	739	1.147	55,2	6.277,6	5.963,0	-5,0
Pranje denarja	141	96	-31,9	21.635,4	8.375,3	-61,3
Zloraba negotovinskega plačilnega sredstva	28	62	...	34,0	124,5	...
Davčna zatajitev	416	138	-66,8	38.172,5	13.781,4	-63,9
Druga kazniva dejanja	5.351	7.524	40,6	50.478,9	48.578,6	-3,8
Skupaj	12.853	16.333	27,1	449.510,8	288.659,5	-35,8

koristi v zadevah, v katerih je bila ugotovljena korist v višini 131,3 (179,3) milijona evrov zoper 246 (180) fizičnih in 201 (80) pravnih oseb. V vseh drugih primerih, pri katerih na podlagi opravljenih finančnih preiskav niso bili ugotovljeni vsi znaki iz 502. člena Zakona o kazenskem postopku (2012), je policija sestavila 139 (125) poročil.

Na podlagi zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja je policija obravnavala 1.982 (2.122) ali za 6,6 % manj kaznivih dejanj, za katere pa je ovadila 1.012 (936) ali za 8,1 % več pravnih oseb. Za kazniva dejanja gospodarske kriminalitete je bilo ovadenih 2.936 (2.779) ali za 5,6 % več fizičnih oseb (MNZ, Policija, 2014a).

Graf 10: Trend gospodarske kriminalitete 2004–2013 (Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

»Gospodarska kriminaliteta je pojav, ki se količinsko in kakovostno spreminja. Njene pojavne oblike so odvisne od družbenega in gospodarskega sistema, veljavne zakonodaje, razvoja novih tehnologij in drugih dejavnikov, ki vplivajo na poslovanje. Zanj je značilno precejšnje t. i. temno polje, saj posledice teh kaznivih dejanj največkrat niso neposredno vidne, zlasti če so oškodovanke država in njene pravne norme. Pričujoča gospodarska in finančna kriza ter večja brezposelnost je v zadnjih letih nedvomno vplivala na naraščanje števila kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete, predvsem kaznivih dejanj, ki generirajo velike premoženjske koristi oziroma škodo, ter dejanj t. i. organizirane gospodarske kriminalitete in korupcije.« (Kolenc et al., 2013: 109) V desetih letih od 2004 do 2013 se je število kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete povečalo za 179,8 %, njen delež v celotni kriminaliteti pa se je povečal s 6,7 % v 2004 na 17,4 % v 2013 ali za 10,7 odstotne točke.

Policija je vložila kazenske ovadbe ali poročila v njihovo dopolnitev za 41 (74) ali za 44,6 % manj tipičnih *korupcijskih kaznivih dejanj*, pri čemer je ovadila 72 (89) oseb. Na tem področju je veliko odvisno od pripravljenosti oseb za prijavo tovrstnih ravnanj in posredovanja informacij, kar bi policiji omogočilo uspešno izvedbo predkazenskega postopka korupcijskih kaznivih dejanj. »Analiza o preiskovanju korupcije je med drugim pokazala, da je policija v letu 2013 prejela samo 3 uporabne prijave z utemeljenimi razlogi za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, ki so omogočile njeno nadaljnje delo,« je bilo zapisano v poročilu (MNZ, Policija, 2014a: 22).

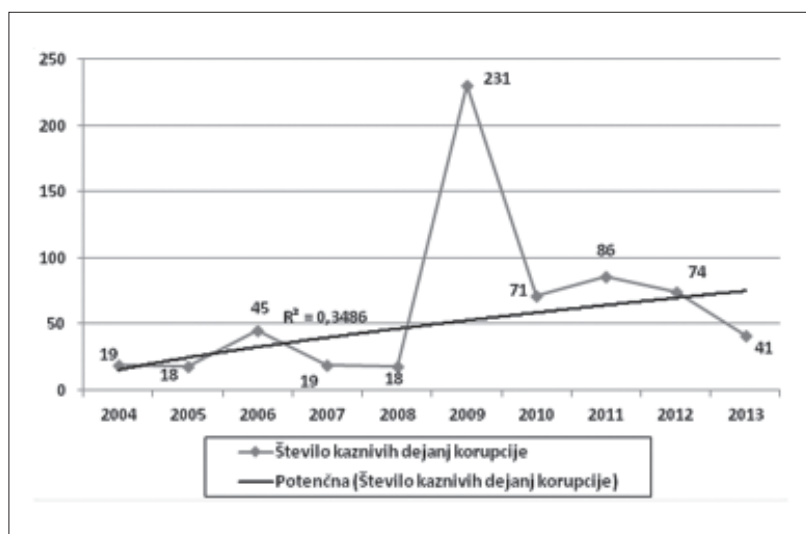
Obravnavanih je bilo še 26 (22) kaznivih dejanj s področja gospodarske kriminalitete, ki so vsebovala elemente korupcije. To pomeni, da je policija začela preiskovati kazniva dejanja kot korupcijska kazniva dejanja, po opravljenem predkazenskem postopku pa je vložila kazenske ovadbe za kazniva dejanja zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic ter zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti. Poleg tega so bila državnemu tožilstvu poslana poročila v dopolnitev kazenskih ovadb za 45 (11) tipičnih korupcijskih kaznivih dejanj in 22 (10) kaznivih dejanj z elementi korupcije, statistično prikazanih v prejšnjih letih, katerih preiskovanje se je nadaljevalo v leto 2013.

Statistični podatki zadnjih deset let kažejo na izrazit odmik v letu 2009, ko je bilo 231 korupcijskih kaznivih dejanj posledica razkritja serije korupcijskih kaznivih dejanj in dokončanja nekaterih kriminalističnih preiskav, ki so potekale že dlje časa (MNZ, Policija, 2010). V naslednjih treh letih je policija obravnavala približno tretjino teh kaznivih dejanj, v 2013 pa le še šestino.

Korupcija je ogromno temno polje, zato statistični podatki policije ne odražajo družbenih razmer, ampak bolj pripravljenost posameznikov in ustanov za prijavljanje teh kaznivih dejanj, predvsem pa zmožnost policije, da zbere dovolj dokazov za kazensko ovadbo (Kolenc et al., 2011,2013; Lukan, 2008, 2009; Lukan in Kolenc, 2010).

Tabela 18: Korupcijska kazniva dejanja 2012–2013 (Vir: MNZ, Policija, 2014a: 76)

Korupcijska kazniva dejanja	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad (v %)	Število ovadenih osumljencev		Porast/ upad (v %)
	2012	2013		2012	2013	
Kršitev proste odločitve volivcev	–	1	...	–	1	...
Sprejemanje podkupnin pri volitvah	1	–	...	1	–	...
Nedovoljeno sprejemanje daril	4	6	...	4	7	...
Nedovoljeno dajanje daril	3	6	...	5	30	...
Jemanje podkupnine	23	5	...	28	5	...
Dajanje podkupnine	17	10	...	24	14	...
Sprejemanje koristi za nezakonito posredovanje	16	9	...	17	10	...
Dajanje daril za nezakonito posredovanje	10	4	...	10	5	...
Skupaj	74	41	–44,6	89	72	–19,1
Kazniva dejanja z elementi korupcije [vsaj ena kriminalistična označba 244K ali 261K]	22	26	...	28	60	...

Graf 11: Trend korupcijskih kaznivih dejanj 2004–2013 (Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

4.4 Organizirana kriminaliteta¹⁵

Dejavnost policije na področju organizirane kriminalitete je bila usmerjena predvsem v odkrivanje kriminalnih združb, ki so po t. i. balkanski poti tihotapile ljudi, prepovedane droge, orožje in eksploziv. Obravnavanih je bilo 483 (524) ali za 7,8 % manj kaznivih dejanj, ki so bila posledica organizirane kriminalne dejavnosti; ovađenih je bilo 229 (230) ali za 0,4 % manj oseb.

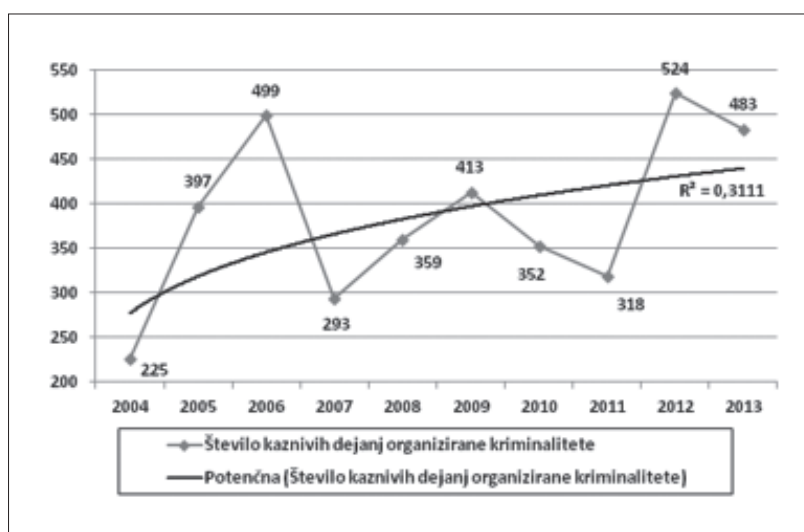
Najbolj se je povečalo število kaznivih dejanj nepravilne proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog, in sicer z 292 na 373 ali za 27,7 %. To je posledica večjega števila identificiranih kriminalnih združb, za katere je policija pri odkrivanju in preiskovanju uporabila

tudi prikrite preiskovalne ukrepe. Obravnavanih je bilo nekaj več goljufij, ponarejanja denarja, nedovoljene proizvodnje in prometa orožja in eksplozivov ter velikih tatvin, manj pa je bilo prepovedanih prehajanj meje ali ozemlja države (MNZ, Policija, 2014a).

¹⁵ Za opredelitev organizirane kriminalne dejavnosti morajo biti izpolnjeni štirje obvezni in še najmanj dva od sedmih variabilnih (izbirnih) kriterijev. Obvezni kriteriji so obstoj skupine vsaj treh ljudi, delovanje v daljšem obdobju, pridobivanje premoženjske koristi in/ali družbene moči ter izvrševanje uradno pregonljivih kaznivih dejanj. Izbirni kriteriji pa so uporaba nasilja in/ali korupcije, delovanje na mednarodni ravni, sodelovanje pri pranju denarja, notranja pravila ravnanja ter delitev vlog in nalog med člani skupine, podjetniško delovanje ter vplivanje na medije, gospodarstvo, državno upravo in/ali politiko (Annual European Union organised crime situation report (6204/1/97 (ENFOPOL 35 REV 2) DG H II) v Resoluciji o preprečevanju in zatiranju kriminalitete, 2006).

Tabela 19: Organizirana kriminaliteta 2012–2013 (Vir: MNZ, Policija, 2014a: 75)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj	
	2012	2013
Uboj	–	–
Umor	–	–
Lahka telesna poškodba	–	–
Huda telesna poškodba	–	–
Prepovedano prehajanje meje ali ozemlja države	46	28
Ponarejanje denarja	1	4
Nedovoljena proizvodnja in promet orožja ali eksplozivov	1	3
Zloraba prostitucije	3	3
Neupravičena proizvodnja in promet s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog	292	373
Omogočanje uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu	1	1
Tatvina	8	–
Velika tatvina	9	20
Rop	1	6
Goljufija	2	13
Izsiljevanje	8	4
Druga kazniva dejanja	152	28
Skupaj	524	483

Graf 12: Trend organizirane kriminalitete 2004–2013
(Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

Podatki o organizirani kriminaliteti za obdobje 2004–2013 kažejo, da so policisti povprečno obravnavali 386 tovrstnih kaznivih dejanj. Njihovo število se je od 2004 do 2013 sicer podvojilo, delež organizirane kriminalitete v celotni kriminaliteti pa je ostal nizek.

Zaradi izrazite mednarodne komponente in razvoja komunikacij je njihovo preiskovanje v zadnjih letih vse težje, bolj zapleteno in dolgotrajnejše, česar pa številke ne razkrivajo. Pri preiskovanju je policiji v pomoč kriminalistična obveščevalna dejavnost, ki »je bila tesno vpeta v procese preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja organiziranih in drugih hudih oblik kriminalitete. Rezultati in ugotovitve operativnih analiz so prispevali k učinkovitejšemu usmerjanju preiskav in razrešitvi primerov ter ob sodelovanju s tujimi in mednarodnimi varnostnimi organi tudi k uspešnemu razkritju nekaterih mednarodnih kriminalnih združb. Posebna pozornost je bila posvečena poglobitvi analitičnega sodelovanja s sorodnimi enotami varnostnih organov sosednjih držav, držav zahodnega Balkana, Evropske unije in Europolom. Slovenska kriminalistična obveščevalna analitika je dejavno sodelovala pri razvoju strateških kriminalističnih obveščevalnih analiz v Evropski uniji.« (MNZ, Policija, 2014a: 46)

4.5 Posebne oblike kriminalitete

Število kaznivih dejanj *zlorabe prepovedanih drog* se je zmanjšalo za 2,9 %, število ovadenih osumljencev pa za 10,2 %, in sicer z 2.254 na 2.024. Odkritih je bilo 70 (75) prirejenih prostorov za gojenje konoplje v umetno ustvarjenih pogojih, v katerih je bilo zaseženih 9.324 (11.105) rastlin konoplje. Na območjih policijskih uprav so se izvajali poostreni nadzori kriminalnih žarišč oziroma varnostno obremenjenih območij, med drugim v okolici izobraževalnih ustanov. Policijske postaje so samostojno izvedle 1.447 (1.250) poostrenih nadzorov, v sodelovanju s Sektorji kriminalistične policije policijskih uprav pa še 60 (100). Zaradi domnevne zastrupitve s prepovedanimi drogami je umrlo 12 (10) oseb.¹⁶ V sodelovanju z nevladnimi organizacijami je bilo ugotovljenih tudi 5 novih psihoaktivnih snovi, ki so se prvič pojavile v Sloveniji (MNZ, Policija, 2014a).

V zadnjem desetletju je policija povprečno obravnavala 1.737 kaznivih dejanj *zlorabe prepovedanih drog* na leto. Njihovo število se je od 2004 do 2013 povečalo za 53,0 %.

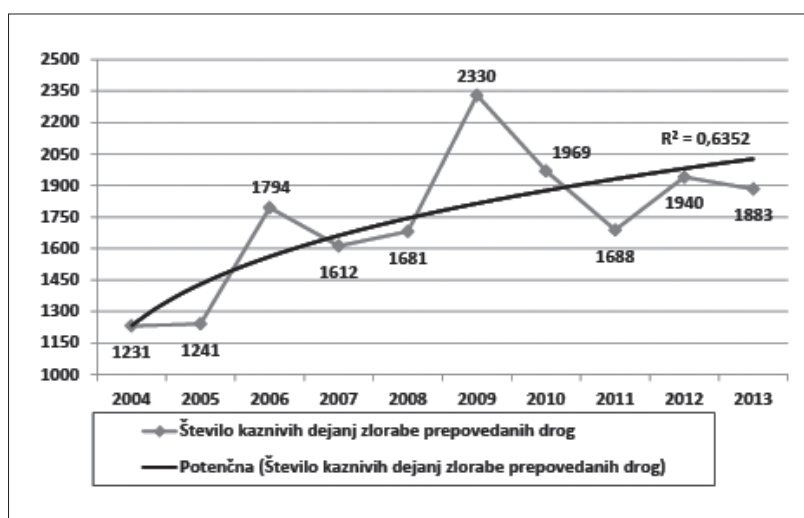
Tabela 20: Zloraba prepovedanih drog 2012–2013 (Vir: MNZ, Policija, 2014a: 76)

Kazniva dejanja zlorabe prepovedanih drog	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad (v %)	Število ovadenih osumljencev		Porast/ upad (v %)
	2012	2013		2012	2013	
Nepravilna proizvodnja in promet s prepovedanimi drogami, nedovoljenimi snovmi v športu in predhodnimi sestavinami za izdelavo prepovedanih drog	1.760	1.712	-2,7	2.086	1.865	-10,6
Omogočanje uživanja prepovedanih drog ali nedovoljenih snovi v športu	180	171	-5,0	168	159	-5,4
Skupaj	1.940	1.883	-2,9	2.254	2.024	-10,2

¹⁶ Podatki Oddelka za prepovedane droge v Sektorju za organizirano kriminaliteto Uprave kriminalistične policije v Generalni policijski upravi, pridobljeni 3. 2. 2014.

Tabela 21: Zasežene prepovedane droge 2012–2013 (Vir: MNZ, Policija, 2014a: 78)

Vrsta prepovedane droge	Merska enota	Zasežene droge		Namišljen odkup	
		2012	2013	2012	2013
Amfetamin	g	9.213,6	13.563,7	-	-
	ml	0,6	49,9	-	-
	tbl	62,0	308,8	-	-
Benzodiazepini	g	177,9	791,8	-	-
	ml	1.436,5	21,5	-	-
	tbl	3.231,4	13.872,0	-	-
Ekstazi	g	2,2	844,6	-	-
	tbl	957,5	921,5	-	-
Heroin	g	19.666,6	6.210,7	500,4	-
	ml	44,9	36,0	-	-
Kokain	g	26.169,6	2.590,4	244,3	-
	ml	1,7	0,4	-	-
Konoplja – rastlina	g	3,1	-	-	-
	kos	9.829,7	8.782,9	-	-
Konoplja – rastlina [marihuana]	g	494.622,3	789.148,7	1.031,2	-
Konoplja – smola [hašiš]	g	581,7	579,4	1.973,0	-
Metadon	g	166,8	47,0	-	-
	ml	1.881,6	1.991,7	-	-
	tbl	7,0	-	-	-
Metamfetamin	g	48,2	522,2	-	-
	tbl	30,5	37,0	-	-

Graf 13: Trend kaznivih dejanj zlorabe prepovedanih drog 2004–2013
(Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

Število obravnavanih kaznivih dejanj računalniške kriminalitete se je povečalo s 151 na 244 ali za 61,6 %. Za tovrstna kazniva dejanja je bilo ovadenih 145 (57) fizičnih oseb. Povečanje je posledica na splošno večje, a premalo varne uporabe elektronskih storitev in elektronskih naprav (npr. nezaščiteni dostopi do računalnikov, dostopanje do spletnih omrežij in spletnih bank prek nezaščitenega brezžičnega omrežja) (MNZ, Policija, 2014a).

cija proti »hekerjem«, ki so organizirano vdrali v informacijske sisteme po Sloveniji (MNZ, Policija, 2010). Od takrat število niha, vendar je trend naraščujoč. Glede na tehnološki razvoj se lahko upravičeno pričakuje, da se bo dolgoročno povečalo tudi število tovrstnih kaznivih dejanj. Vse več različnih tehnologij in storitev v kibernetnem prostoru ter naraščajoče število njihovih uporabnikov nekako pritegne k uporabi in zlorabi tovrstnih tehnologij in storitev tudi storilce kaznivih

Tabela 22: Računalniška kriminaliteta 2012–2013 (Vir: MNZ, Policija, 2014a: 75)

Kazniva dejanja računalniške kriminalitete	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad (v %)	Število ovadenih osumljencev		Porast/ upad (v %)
	2012	2013		2012	2013	
Zloraba osebnih podatkov	3	2	...	2	3	...
Zloraba informacijskega sistema	12	8	...	4	3	...
Kršitev materialnih avtorskih pravic na internetu	2	6	...	3	13	...
Napad na informacijski sistem	131	226	72,5	45	125	...
Izdelovanje in pridobivanje orožja ali pripomočkov za vdor ali napad na informacijski sistem	3	2	...	3	1	...
Skupaj	151	244	61,6	57	145	154,4

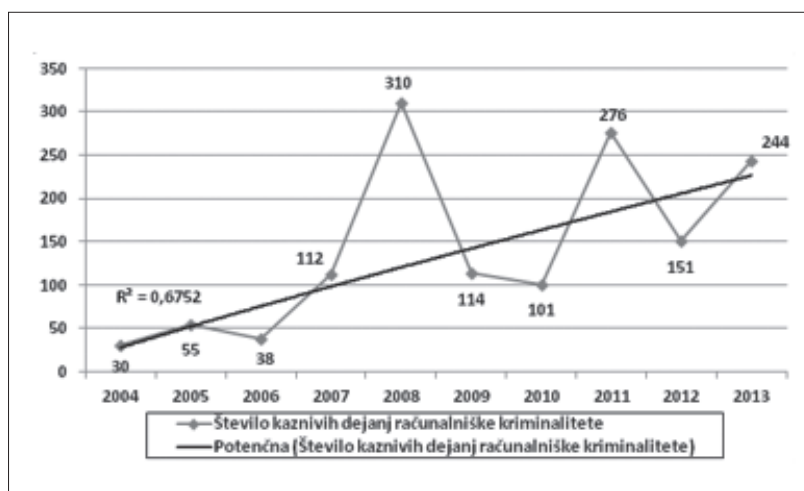
Za iskanje in dokumentiranje digitalnih dokazov kaznivih dejanj je bilo tako opravljenih 3.946 (3.835) forenzičnih zavarovanj in preiskav zaseženih elektronskih naprav oziroma podatkov, za kar je bilo izdelanih 2.593 (2.635) zapisnikov o zavarovanju in preiskavi elektronskih naprav, preiskanih pa 3.136 (3.039) elektronskih naprav.

Zaradi nenehnega povečevanja obsega dela na tem področju se je leta 2013 kadrovsko dopolnila enota za računalniško preiskovanje v PU Ljubljana. Delovna skupina e-S.O.P.¹⁷ je nadaljevala z uvajanjem novih pristopov dela v postopkih zavarovanj in preiskav zaseženih e-naprav in s prizadevanjem za uvedbo standarda ISO 27037:2012 ter nabavo ustrezne opreme. Pri odkrivanju in preiskovanju mednarodne kibernetne kriminalitete je kriminalistična policija aktivno sodelovala v projektu Cyber Attacks v okviru EMPACT projekta in Europolovem analitičnem dosjeju Cyborg (MNZ, Policija, 2014b).

Z razraščanjem kriminalitete v kibernetnem prostoru je začelo naraščati tudi število kaznivih dejanj računalniške kriminalitete. Leta 2008 je s 310 obravnavanimi kaznivimi dejanji doseglo prvi vrh (več v Lukan, 2009; Lukan in Kolenc, 2010), kateremu je botrovala dalj časa trajajoča policijska ak-

dejanj. Z njimi si lahko pridobijo tudi premoženjsko korist (npr. s tatvino denarnih sredstev po sistemu e-bančništva) (Kolenc et al., 2013).

¹⁷ e-Standardizacija-Optimizacija-Poenotenje postopkov računalniškega preiskovanja

Graf 14: Trend računalniške kriminalitete 2004–2013
(Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

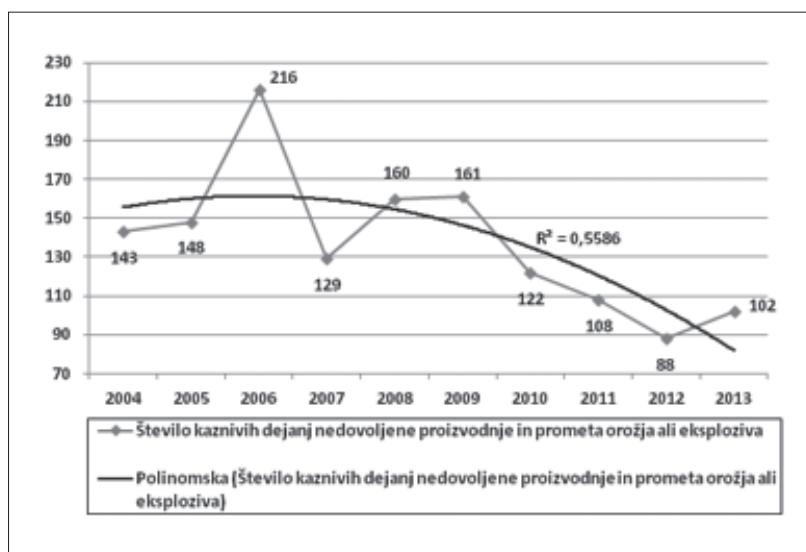
Policija je obravnavala 102 (88) ali za 15,9 % več *kaznivih dejanj, povezanih z orožjem*, med njimi največ kaznivih dejanj nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali eksplozivnih snovi. Povečanje teh kaznivih dejanj za 12,9 % je posledica usmerjenega delovanja kriminalistične policije zoper posamezne ciljne skupine na lokalni ravni in izvajanja skupnih operativnih dejavnosti z varnostnimi organi držav Zahodnega Balkana (MNZ, Policija, 2014a).

enote. Tistega leta je policija z lastno dejavnostjo odkrila kar 192 kaznivih dejanj, tudi z izvajanjem prikritih preiskovalnih ukrepov (Kolenc et al., 2011, 2013; Lukan, 2007; MNZ, Policija, 2007).

Tabela 23: Kazniva dejanja, povezana z orožjem, 2012–2013 (Vir: MNZ, Policija, 2014a: 76)

Kazniva dejanja, povezana z orožjem	Število kaznivih dejanj		Porast/upad (v %)	Število ovadenih osumljencev		Porast/upad (v %)
	2012	2013		2012	2013	
Izdelovanje in pridobivanje orožja in pripomočkov, namenjenih za kaznivo dejanje	3	6	...	3	5	...
Nedovoljena proizvodnja in promet orožja ali eksploziva	85	96	12,9	86	92	7,0
Skupaj	88	102	15,9	89	97	9,0

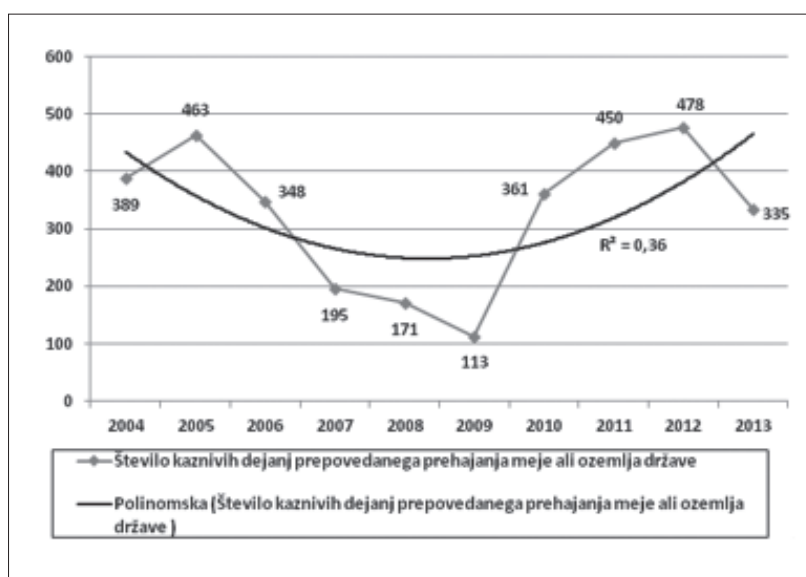
Število tovrstnih kaznivih dejanj je v zadnjem desetletju nihalo, vendar je trend kljub povečanju iz 2012 v 2013 še negativen. Njihovo število je znatno odstopalo predvsem leta 2006, morda zaradi usmeritev (opomnika) za preiskovanje kaznivih dejanj, ki so jih tega leta dobile policijske

Graf 15: Trend nedovoljene proizvodnje in prometa orožja ali eksploziva 2004–2013
(Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

Kaznivih dejanj prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države je bilo za 29,9 % manj, kar je tudi posledica spremenjenih migracijskih poti. Po podatkih policije je v

zadnjem obdobju aktualna predvsem pot čez Sredozemsko morje in po severni balkanski poti čez Madžarsko (MNZ, Policija, 2014a).

Graf 16: Trend prepovedanega prehajanja meje ali ozemlja države 2004–2013
(Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

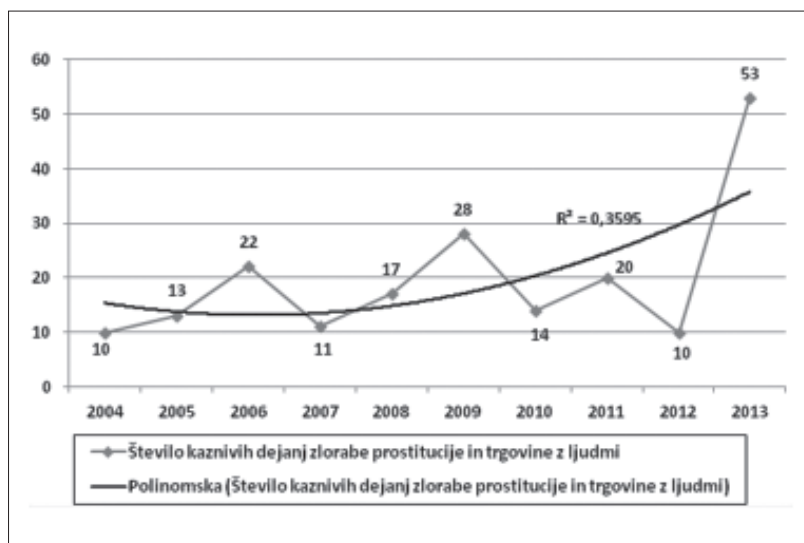
V preteklih letih je bilo število kaznivih dejanj prepo-vedanega prehajanja meje ali ozemlja države povezano z obsegom nedovoljenih migracij. Z zmanjševanjem števila nedovoljenih prehodov čez državno mejo po 2000¹⁸ se je začelo sorazmerno zmanjševati tudi število kaznivih dejanj, in sicer vse do vključno 2009 (Lukan in Kolenc, 2010). Vendar ponovna rast od 2010 do 2012 ni povezana toliko z obsegom nedovoljenih migracij, ampak z uspešnimi preiskavami zlorab legalnih institutov v Sloveniji (MNZ, Policija, 2011, 2012). Ponoven padec števila kaznivih dejanj v letu 2013 pa je pogojen s spremembo migracijskih poti, predvsem iz severne Afrike.

Policija je obravnavala 3 (1) kazniva dejanja *tihotapstva* in 53 (10) kaznivih dejanj *zlorabe prostitucije in trgovine z ljudmi*. Za ti dve kaznivi dejanji je bilo ovađenih 107 (25) oseb. Končani sta bili namreč 2 preiskavi, v katerih je bila sprejeta odločitev, da se vsako kaznivo dejanje evidentira kot posamezno dejanje in se ju za razliko od pretekle prakse ne evidentira kot združene v kaznivo dejanje v steku (MNZ, Policija, 2014a).

Znaten odmik števila kaznivih dejanj zlorabe prostitucije in trgovine z ljudmi je razviden tudi iz desetletne primerjave števila kaznivih dejanj, zaradi česar je trend tudi rahlo pozitiven, čeprav zaradi nihanja in majhnega števila kaznivih dejanj nima napovedne vrednosti.

Tabela 24: Zloraba prostitucije in trgovina z ljudmi 2012–2013 (Vir: MNZ, Policija, 2014a: 76)

Kazniva dejanja zlorabe prostitucije in trgovine z ljudmi	Število kaznivih dejanj		Porast/upad (v %)	Število ovađenih osumljencev		Porast/upad (v %)
	2012	2013		2012	2013	
Zloraba prostitucije	6	15	...	13	27	...
Spravljanje v suženjsko razmerje	–	–	...	–	–	...
Trgovina z ljudmi	4	38	...	12	80	...
Skupaj	10	53	...	25	107	...

Graf 17: Trend zlorabe prostitucije in trgovine z ljudmi 2004–2013 (Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

¹⁸ Leta 2000 je bilo evidentiranih 35.892 nedovoljenih prehodov čez državno mejo, nato je začelo njihovo število skokovito upadati vse do 824 v letu 2009 (MNZ, Policija, 2005, 2010).

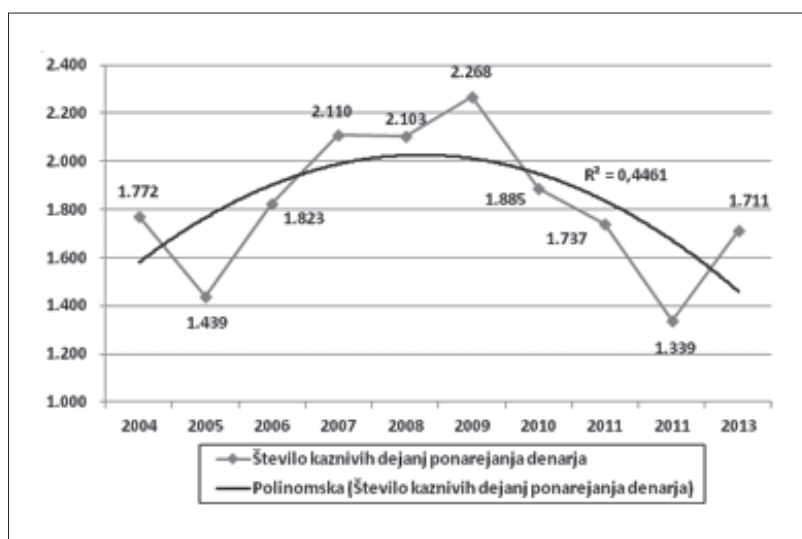
Policija je v primerjavi z letom 2012 obravnavala za 27,8 % več kaznivih dejanj *ponarejanja denarja* zaradi več unovčitev po le enega samega ponareodka. Zato je bilo zaseženih manj ponaredkov, in sicer 2.969 (4.639) (MNZ, Policija, 2014a).

državah članice Evropske unije (MNZ, Policija, 2012). Poleg tega se je leta 2012 zaradi odpravljanja administrativnih bremen spremenil postopek obravnavanja t. i. bagatelne kriminalitete, s tem se je posledično spremenil način obravnavanja

Tabela 25: Zaseženi ponaredki 2004–2013 (Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

Valuta	Število zaseženih kovancev in bankovcev*									
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Evro										
kovanci	543	568	999	1.803	1.878	1.448	1.518	1.459	1.956	1.307
bankovci	559	1.058	2.629	1.826	1.970	1.891	2.603	1.174	2.362	1.597
Bankovci drugih valut	87	100	209	1.890	1.057	61	138	639	321	65
Skupaj	1.189	1.726	3.846	5.519	4.905	3.400	4.259	3.272	4.639	2.969

* Podatki o zaseženih kovancih in bankovcih od 2004 do 2006 so pridobljeni od Nacionalnega forenzičnega laboratorija.

Graf 18: Trend ponarejanja denarja 2004–2013 (Vir: Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a)

Po umiku nemške marke, italijanske lire in francoskega franka iz obtoka 2002, torej po umiku najpogosteje ponarejanih valut, so goljufi potrebovali več let, da so se prilagodili evru (Kolenc et al., 2011). Do ponovnega padca je prišlo po 2009. Tuji varnostni organi so namreč leta 2009 in 2010 uspešno zaključili več akcij, v katerih so bile odkrite ilegalne tiskarne v Italiji, Bolgariji in Srbiji. Sicer se je problematika, povezana s ponarejanjem denarja, zmanjšala tudi v drugih

unovčevanja evrskih kovancev. To se je pokazalo v manjšem številu podanih kazenskih ovadb zoper neznane storilce (MNZ, Policija, 2013). Do porasta v letu 2013 pa je prišlo iz že navedenih razlogov.

Tabela 26: Druge oblike ogrožanja varnosti 2012–2013 (Vir: MNZ, Policija, 2014a: 77)

Oblike ogrožanja varnosti	Število kaznivih dejanj		Porast/ upad (v %)	Število ovadenih osumljencev		Porast/ upad (v %)
	2012	2013		2012	2013	
Protipraven odvzem prostosti	55	37	...	73	50	-31,5
Ugrabitev	4	4	...	10	2	...
Grožnje	1.835	445	-75,7	1.752	428	-75,6
Izsiljevanje	258	216	-16,3	289	240	-17,0
Povzročitev splošne nevarnosti	233	228	-2,1	177	162	-8,5
Samovoljnost	58	50	-13,8	71	64	-9,9
Ogrožanje oseb pod mednarodnim varstvom	-	1	...	-	1	...
Jemanje talcev	-	-	...	-	-	...
Skupaj	2.443	981	-59,8	2.372	947	-60,1

Obravnavanih je bilo za 75,7 % manj kaznivih dejanj groženj. Zaradi preoblikovanja kaznivega dejanja ogrožanja varnosti v novo kaznivo dejanje grožnje (maja 2012), za katero se storilec samo v določenem delu preganja na zasebno tožbo, je policija že leta 2012 obravnavala manj kaznivih dejanj groženj, upadanje pa se je leta 2013 samo še nadaljevalo. Pred spremembo se je pregon začel na predlog za pregon po uradni dolžnosti. Izsiljevanj je bilo za 16,3 % manj; kriminalne združbe se namreč preusmerjajo k drugim oblikam pridobivanja protipravne premoženjske koristi. Protipravnih odvzemov prostosti je bilo 37 (55). Zaradi manj kaznivih dejanj izsiljevanja, ki so pogosto povezana s protipravnim odvzemom prostosti, je bilo tudi manj tovrstnih obravnav.

Pri omejevanju grožnje terorizma in z njim povezanim ekstremnim nasiljem je bilo policijsko delo usmerjeno pred-

5 Namesto zaključka

»V različnih obdobjih so prednostne naloge v smernicah za delo Policije različno opredeljene in prisotne, a ena ostaja vedno enaka: državljani in drugi prebivalci Slovenije morajo biti varni in se morajo varne tudi počutiti. Kljub vedno večjemu pomanjkanju finančnih sredstev in svežega kadra ter dotrajani opremi nam še vedno uspeva zagotavljati zavidljivo raven varnosti. Slovenija je varna država, tudi po zaslugi strokovnega in učinkovitega dela slovenske policije,« je v uvodu poročila poudaril generalni direktor slovenske policije (MNZ, Policija, 2014a: 6).

Da je Slovenija varna država, potrjujejo tudi kriminalitetni indeksi po posameznih državah, objavljeni na spletni strani Numbeo (2014). Kriminalitetni indeks do 50 je spre-

Tabela 27: Kriminalitetno število 2004–2013 (Vir: Ilič, Kalin, Povhe, Šter in Žnidaršič, 2008; Kolenc et al., 2013; MNZ, Policija, 2014a; Razpotnik, 2014; Rejec, 2013)

Vrsta kaznivega dejanja	Število kaznivih dejanj na 100.000 prebivalcev									
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Umori in uboji	4	3	4	2	1	2	2	2	2	2
Hude in posebno hude telesne poškodbe	17	16	13	14	10	10	11	9	10	8
Spolni delikti ¹⁹	20	17	15	19	15	18	19	16	14	15
Ropi in roparske tatvine	24	26	31	26	24	29	27	23	23	22
Vlomi	1.124	1.011	901	883	734	738	639	650	672	725
Tatvine motornega vozila	35	44	42	41	29	29	26	25	26	30
Vsa kazniva dejanja	4.334	4.212	4.494	4.354	4.031	4.275	4.368	4.316	4.462	4.554

vsem v zgodnje odkrivanje pripravljanih dejanj in načrtovani tovrstnih kaznivih dejanj.

¹⁹ Kazniva dejanja posilstva, spolnega nasilja, kršitve spolne nedotakljivosti z zlorabo položaja in spolnega napada na osebo, mlajšo od petnajst let.

jemljiv, vendar čim nižji je, tem bolj varna naj bi bila država. V 2013 so se ti indeksi gibali med 13,11 – Japonska in 85,70 – Venezuela. Za Slovenijo je kriminalitetni indeks znašal 29,60. Če pogledamo še sosednje države, s katerimi se najraje in najpogosteje primerjamo, je za Avstrijo znašal 30,44, Hrvaško 32,25 in Italijo 49,46.

V zadnjih desetih letih, od 2004 do 2013 se je kriminalitetno število – tj. število kaznivih dejanj na 100.000 prebivalcev, povečalo za 220. Vendar gibanje nekaterih t. i. klasičnih kaznivih dejanj (na primer umori in uboji, hude in posebno hude telesne poškodbe, spolni delikti, ropi in roparske tativne ter tativne motornih vozil), ki niso toliko odvisna od dela policije, sprememb kazenske zakonodaje ali njihovega evidentiranja, ne kaže na večjo obremenjenost prebivalstva s kriminaliteto.

Toda ne glede na uradne statistične kazalnike sta vendarle pomembna tudi občutek varnosti in zadovoljstvo ljudi kot »uporabnikov« policijskih storitev. Po rezultatih javnomnenjske ankete o zadovoljstvu z delom policije za 2013, ki jo je policija v sodelovanju z MNZ po večletnem premoru prvič izvedla preko spleta²⁰, Slovenija še vedno sodi med zelo varne države: 65,0 % se jih namreč počuti varno v svojem kraju prebivanja, ogroženo pa 8,9 %. V primerjavi z letom 2009, ko je Fakulteta za uporabne družbene študije izvedla telefonsko anketo, je opazen upad tistih, ki so se počutili zelo varno – s 47,9 % na 20,1 %. Še vedno pa je policiji zaupalo veliko več ljudi kot ne (52,9 % : 29,2 %), pri čemer jih je bilo 49,5 % zadovoljnih z njenim delom, 28,4 % pa ne. Večina je tudi menila, da je policija uspešna na vseh temeljnih področjih svojega dela, pri čemer sta bili – obakrat z oceno 3,02 – najslabše ocenjeni uspešnost policije pri odkrivanju in prijemanju storilcev kaznivih dejanj in preventivnem delu (MNZ, Policija, v tisku).

Skratka, v letu 2013 so področje kriminalitete gotovo zaznamovala velika pričakovanja javnosti na področju obravnave gospodarske kriminalitete in korupcije, kar je bila tudi ena glavnih prioritet dela policije nekaj zadnjih let. Tudi rezultati, ki so bili doseženi na področju gospodarske kriminalitete, kažejo na povečan obseg aktivnosti na tem področju. Seveda gospodarska kriminaliteta ni bila edina prioriteta v letu 2013. Pozornost je bila usmerjena tudi v druge oblike kriminalitete, ki se izražajo v negativnih trendih (porast premoženjske kriminalitete, najhujših oblik krvnih deliktov). Slovenska policija je bila močno vpeta v omejevanje kriminalitete mednarodnih razsežnosti, predvsem na področju organizirane kri-

minalitete, kjer je Slovenija pomemben dejavnik glede na njen geostrateški položaj.

Literatura

1. Aebi, M. F., de Cavarlay, B. A., Barclay, G., Gruszczynska, B., Harrendorf, S., Heiskanen, M., et al. (2010). *European sourcebook of crime and criminal justice statistics – 2010* (4th ed.). The Hague: WODC. Pridobljeno na <https://english.wodc.nl/onderzoeksdatabase/european-sourcebook-4e-editie.aspx>
2. Brvar, B. (2013). *Merjenje kriminalitete*. Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti. Pridobljeno na http://www.inst-krim.si/fileadmin/user_upload/Merjenje_kriminalitete-Bogomil_Brvar.pdf
3. Clarke, S. (2013). Trends in crime and criminal justice, 2010. *Statistics in Focus*, (18). Pridobljeno na http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-SF-13-018/EN/KS-SF-13-018-EN.PDF
4. Eurostat. (2014). *Crime statistics*. Pridobljeno na http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Crime_statistics
5. Ferme, J. in Kebe, J. (2012). Kriminaliteta v letu 2011. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 63(2), 85–102.
6. Ilič, M., Kalin, K., Povhe, J., Šter, D. in Žnidaršič T. (2008). *Prebivalstvo Slovenije 2006*. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno na <http://www.stat.si/doc/pub/05-RR-007-0801.pdf>
7. Kolenc, T., Kebe, J. in Bukovnik, A. (2011). Kriminaliteta v letu 2010. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 62(2), 103–124.
8. Kolenc, T., Kebe, J. in Bukovnik, A. (2013). Kriminaliteta v Sloveniji v letu 2012. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 64(2), 95–121.
9. Lukan, A. (2007). Kriminaliteta v letu 2006. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 58(2), 115–132.
10. Lukan, A. (2008). Kriminaliteta v letu 2007. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 59(2), 99–113.
11. Lukan, A. (2009). Kriminaliteta v letu 2008. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 60(2), 77–90.
12. Lukan, A. in Kolenc, T. (2010). Kriminaliteta v letu 2009. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 61(2), 117–140.
13. MNZ, Policija. (2005). *Poročilo o delu policije za leto 2004*. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. Pridobljeno na <http://www.policija.si/images/stories/Statistika/LetnaPorocila/PDF/lp2004.pdf>
14. MNZ, Policija. (2007). *Poročilo o delu policije za leto 2006*. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. Pridobljeno na <http://www.policija.si/images/stories/Statistika/LetnaPorocila/PDF/lp2006.pdf>
15. MNZ, Policija. (2010). *Poročilo o delu policije za leto 2009*. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. Pridobljeno na <http://www.policija.si/images/stories/Statistika/LetnaPorocila/PDF/LetnoPorocilo2009.pdf>
16. MNZ, Policija. (2011). *Poročilo o delu policije za leto 2010*. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. Pridobljeno na <http://www.policija.si/images/stories/Statistika/LetnaPorocila/PDF/LetnoPorocilo2010.pdf>
17. MNZ, Policija. (2012). *Poročilo o delu policije za leto 2011*. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. Pridobljeno na http://www.policija.si/images/stories/Statistika/LetnaPorocila/swf/letnoPP_11_.swf

²⁰ Ker je bila anketa opravljena preko spleta, gre za neverjetnosti vzorec. Zaradi odstopanj anketirane policije od slovenske populacije je bila opravljena utežitev glede na spol in izobrazbo. Velikost vzorca je bila 2.258.

18. MNZ, Policija. (2013). *Poročilo o delu policije za 2012*. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. Pridobljeno na http://www.policija.si/images/stories/Statistika/LetnaPorocila/swf/letnoPP_12_.swf
19. MNZ, Policija. (2014a). *Poročilo o delu policije za 2013*. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije. Pridobljeno na http://www.policija.si/images/stories/Statistika/LetnaPorocila/swf/letnoPP_13_.swf.
20. MNZ, Policija. (2014b). *Pregled dela kriminalistične policije v letu 2013*. Pridobljeno na http://www.policija.si/index.php/novinarsko-sredie/index.php?option=com_content&view=article&id=72821
21. MNZ, Policija. (v tisku). *Ocene in stališče prebivalcev Slovenije o delu policije – poročilo*. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve.
22. Numbeo. (2014). *Crime index by country*. Pridobljeno na http://www.numbeo.com/crime/rankings_by_country.jsp
23. Razpotnik, B. (2014). *Prebivalstvo, Slovenija, 1. januar 2014 – končni podatki*. Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno na http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=6200
24. Rejec, R. (ur.) (2013). *Pomembnejši statistični podatki o Sloveniji* (letn. 8, št. 4). Ljubljana: Statistični urad Republike Slovenije. Pridobljeno na <http://www.stat.si/doc/pub/PSP/00-PS-912-1304.pdf>
25. Resolucija o preprečevanju in zatiranju kriminalitete [RePZK]. (2006). *Uradni list RS*, (43/06).
26. Svetek, S. (2006). Kriminaliteta v letu 2005. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 57(2), 95–109.
27. Zakon o kazenskem postopku [ZKP]. (2012, 2013). *Uradni list RS*, (32/12–UPB8, 47/13–ZKP-L).
28. Zakon o nalogah in pooblastilih policije [ZNPoli]. (2013). *Uradni list RS*, (15/13).
29. Zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora. (2011, 2014). *Uradni list RS* (91/11, 25/14).
30. Zakon o organiziranosti in delu v policiji [ZODPol]. (2013). *Uradni list RS*, (15/13).

Crime in Slovenia in 2013

Tadeja Kolenc, B. A. in Sociology, Police Superintendent, head of the Planning and Analysis Section, Service of the Director General of the Police, General Police Directorate, e-mail: tadeja.kolenc@policija.si

Jurij Kebe, B. A. in Organisational Sciences, Criminal Police Superintendent, Criminal Intelligence Centre, Criminal Police Directorate, General Police Directorate, e-mail: jure.kebe@policija.si

Anton Bukovnik, B. A. in Defence Studies, Senior Police Inspector, Planning and Analysis Section, Service of the Director General of the Police, General Police Directorate, e-mail: anton.bukovnik@policija.si

The paper provides some statistics on crime tackled by Slovenia's police and highlights the developments and factors that were significant to police work. Analysis of statistical data reveals considerable differences in terms of crime-related indicators in 2013 compared to 2012. In 2013, the police dealt with a total of 93,833 criminal offences (91,430 in 2012), which is a record high in official crime statistics. Such a high crime rate was partly due to an increase in economic and property crime. Economic crime rose by 27.1% and it accounted for 17.4% in the context of overall crime statistics. In 2013, 17.9% more financial investigations were conducted, cyber crime was up by 72.5% (increase from 131 to 226 cases), and the number of criminal complaints filed against persons rose from 45 to 125.

The prosecution of economic and financial crime and corruption was one of the major police priorities. The police dealt with 16,333 economic offences (12,853 in 2012) resulting in damages of 288.7 (449.5) million euros. Following financial investigations, the police filed 150 (135) motions with the State Prosecutor's Office for confiscation of proceeds of crime amounting to a total of 131.3 (179.3) million euros.

It has been noted that organised crime groups coming to Slovenia from the Southeast Balkans in order to commit criminal offences play an increasingly important role in property crime, which rose by 3.7%. The police solved 25.3% (23.9%) of property crime cases.

In 2013, the police achieved a slightly better rate of success in terms of crime detection and investigation than in 2012. The share of criminal offences detected by the police through their own activity rose from 12.1% to 12.6%, and the share of cleared-up offences rose from 46.8% to 47.2%.

Keywords: crime, statistics, criminal offences, suspects, police, police work, Slovenia

UDC: 343.3/.7(497.4)2013"